

3. TRAMITACIONS EN CURS

3.10. PROCEDIMENTS QUE ES CLOUEN
AMB L'ADOPCIÓ DE RESOLUCIONS3.10.55. DICTÀMENS DE LES COMISSIONS
D'INVESTIGACIÓ— **Dictamen de la Comissió d'Investigació sobre el Fraus i l'Evasió Fiscals i les Pràctiques de Corrupció Política**

Tram. 261-00004/10

Dictamen

A LA MESA DEL PARLAMENT

La Comissió d'Investigació sobre el Fraus i l'Evasió Fiscals i les Pràctiques de Corrupció Política, en la sessió tinguda el 17 de juliol de 2015, d'acord amb l'article 58.6 del Reglament del Parlament, acorda d'emetre el següent:

DICTAMEN

Índex

- I. Antecedents
- II. Composició i treballs de la Comissió
- III. Pla de treball aprovat per la Comissió
- IV. Conclusions i recomanacions

I. ANTECEDENTS

1. ANTECEDENTS PARLAMENTARIS

1. El Ple del Parlament de Catalunya, en la sessió tinguda el 2 d'octubre de 2014, va aprovar per 131 vots a favor la Resolució 795/X del Parlament de Catalunya, per la qual es crea la Comissió d'Investigació sobre el Fraus i l'Evasió Fiscals i les Pràctiques de Corrupció Política, presentada pel Grup Mixt, pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa i pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, amb el contingut següent.

«El Parlament de Catalunya crea la Comissió d'Investigació sobre el Fraus i l'Evasió Fiscals i les Pràctiques de Corrupció Política (CIFEF).»

2. La Mesa del Parlament, en la sessió tinguda el 21 d'octubre de 2014, d'acord amb la Junta de Portaveus i de conformitat amb els articles 58.2 i 40.1 del Reglament del Parlament, va acordar que cada grup parlamentari designés els membres que havien de formar part de la Comissió en la proporció següent: dos membres per cada grup parlamentari, excepte el Grup Mixt que, a més, havia de designar el president. En aquest

sentit la Mesa va acordar que la Comissió adoptés les decisions pel sistema de vot ponderat i, d'acord amb la Junta de Portaveus i de conformitat amb l'article 41.2 del Reglament del Parlament, que la presidència correspongués al Grup Mixt.

3. Els diversos grups, de conformitat amb el que estableix l'article 58 del Reglament del Parlament, van designar els diputats que havien de formar part de la comissió d'investigació i la presidència d'aquesta, que van posar en coneixement de la Mesa del Parlament.

4. El 3 de novembre de 2014 es va constituir la Comissió, que va ratificar en el càrrec de president David Fernández i Ramos, proposat pel G. Mixt, per 107 vots a favor, 19 en contra i 9 abstencions. En la mateixa sessió constitutiva es va acordar que la Comissió tingués un òrgan rector unipersonal, integrat exclusivament pel president, que n'ordenés els treballs, i que el lletrat que hagués d'assistir-lo fes les funcions de secretari als efectes d'aixecar l'acta de les sessions de treball i d'expedir-ne, amb el vistiplau del president, les certificacions.

5. Els dies 14 i 17 de novembre de 2014 tots els grups parlamentaris van presentar al Registre del Parlament les propostes relatives al pla de treball de la Comissió.

6. En la sessió del 21 de novembre de 2014, la Comissió va elaborar i aprovar el Pla de treball, que fou modificat diverses vegades, amb la finalitat de redactar un dictamen on es fessin paleses les conclusions de la Comissió, un cop escoltades les diverses intervencions dels compareixents i analitzada la documentació demanada.

7. El 2 de juliol de 2015 la Comissió va acordar de donar compte a la Mesa del Parlament de la incompareixença de 7 persones –convocades fins a tres vegades– perquè ho traslladés al Ministeri Fiscal.

8. El 10 de juliol de 2015 l'Oficina Antifrau de Catalunya va presentar l'*Informe de seguiment dels treballs de la CIFEF. Propostes i recomanacions*, que li havia estat encarregat per l'acord de la Comissió del 21 de novembre de 2014.

9. Fins al dia 15 de juliol els grups parlamentaris van presentar les conclusions respectives al Registre del Parlament per al debat i discussió en la sessió de la Comissió, de conformitat amb el que estableix l'article 38.6 del Reglament del Parlament.

2. ANTECEDENTS NORMATIUS

L'article 59.6 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que el Parlament pot crear comissions d'investigació:

«6. El Parlament pot crear comissions d'investigació sobre qualsevol assumpte de rellevància pública que sigui d'interès de la Generalitat. Les persones reque-

rides per les comissions d'investigació han de comparèixer-hi obligatòriament, d'acord amb el procediment i les garanties establerts pel Reglament del Parlament. S'han de regular per llei les sancions per l'incompliment d'aquesta obligació.»

L'article 58 del Reglament del Parlament estableix la possibilitat de crear comissions d'investigació en els termes següents:

«1. El Ple del Parlament, a proposta de dos grups parlamentaris, de la cinquena part dels membres del Parlament, de la Mesa del Parlament, un cop escoltada la Junta de Portaveus, o del Govern, pot acordar la creació d'una comissió d'investigació sobre qualsevol assumpte d'interès públic que sigui competència de la Generalitat.

»2. La composició i el nombre de membres de les comissions d'investigació s'ha de concretar mitjançant un acord de la Junta de Portaveus. La comissió també pot incorporar especialistes, amb veu i sense vot, amb tasques d'assessorament tècnic, en un nombre no superior al de diputats membres de la comissió.

»3. El Parlament ha de crear una comissió d'investigació si és demanada per una tercera part dels diputats o per tres grups parlamentaris; els proposants només poden presentar una proposta vinculant l'any.

»4. Les comissions d'investigació, abans d'iniciar llurs actuacions, han d'elaborar i aprovar un pla de treball.

»5. Les comissions d'investigació poden requerir, per mitjà del president o presidenta del Parlament, qualsevol persona perquè hi presti declaració.

»6. Les conclusions de les comissions d'investigació s'han de reflectir en un dictamen que ha d'ésser debatut pel Ple del Parlament.

»7. Les conclusions aprovades pel Ple del Parlament han d'ésser comunicades al Govern, sens perjudici que la Mesa del Parlament també pugui comunicar-les al ministeri fiscal.»

Les compareixences de persones davant la Comissió són regulades per l'article 59 del Reglament, que estableix el següent:

«1. Les compareixences davant les comissions d'investigació es regeixen per les normes següents:

»a) La compareixença únicament es pot requerir amb relació a qüestions que són competència de la Generalitat.

»b) El president o presidenta del Parlament signa el requeriment, en el qual hi ha de constar de manera fefaent l'acord de requeriment adoptat per la comissió, les dades d'identificació personal i el domicili de la persona requerida, el lloc, el dia i l'hora en què es té la compareixença i la qüestió sobre la qual ha d'informar.

»c) La notificació del requeriment s'ha de fer quinze dies abans de la data en què ha de comparèixer, llevat que la comissió n'acordi la urgència, en el qual cas el termini és de cinc dies. En el cas que la compareixença no tingui lloc, la citació s'ha de reiterar per a comparèixer al cap de tres dies, o al cap d'un dia, si se'n va acordar la urgència.

»d) La persona requerida ha d'ésser advertida, en la notificació, dels seus drets, de les seves obligacions i de les seves responsabilitats eventuais.

»e) La persona requerida pot comparèixer acompanyada de qui designi per assistir-la.

»f) La compareixença es té d'acord amb el procediment que prèviament estableix la mesa de la comissió, del qual s'ha d'informar qui compareix abans de començar la seva intervenció.

»2. La mesa de la comissió, durant els treballs d'aquesta, ha de vetllar per la salvaguarda del respecte a la intimitat, l'honor de les persones, el secret professional, la clàusula de consciència i els altres drets constitucionals.

»3. Si la persona convocada desatén, voluntàriament, el requeriment de comparèixer davant una comissió d'investigació, la Mesa del Parlament n'ha de donar compte al Ministeri Fiscal, als efectes de substanciar la responsabilitat penal que hi pugui correspondre. En la notificació inicial, se l'ha d'advertir d'aquesta possible responsabilitat penal.

»4. Les compareixences, si així ho acorda explícitament la comissió d'investigació, també es poden substanciar pel procediment que estableix l'article 49.»

Així mateix, pel que fa a la possibilitat de requerir qualsevol persona perquè presti declaració davant la Comissió, s'ha tingut en compte el que estableixen les normes següents:

a) Els apartats 1 i 3 de l'article 502 de la Llei orgànica 10/1995, del 23 de novembre, del Codi penal, que estableixen el següent:

«1. Els qui, havent estat requerits de forma legal i sota advertència, deixin de comparèixer davant una comissió d'investigació de les Corts Generals o d'una assemblea legislativa d'una comunitat autònoma, han de ser castigats com a reus del delictes de desobediència. Si el reu és una autoritat o un funcionari públic, se li ha d'imposar a més la pena de suspensió d'ocupació o càrrec públic per un termini de sis mesos a dos anys.

»[...]

»3. El qui, convocat davant d'una comissió parlamentària d'investigació, falti a la veritat en el seu testimoni ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a un any o una multa de 12 a 24 mesos.»

II. COMPOSICIÓ I TREBALLS DE LA COMISSIÓ

1. COMPOSICIÓ DE LA COMISSIÓ

1.1. MEMBRES

David Fernàndez i Ramos (*Grup Mixt*), president

Grup Parlamentari de Convergència i Unió

Meritxell Borràs i Solé

Roger Montañola i Busquets

David Bonvehí i Torras (substitueix Meritxell Borràs i Solé, que és baixa el 22 de juny 2015)

Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya

Oriol Amorós i March

Sergi Sàbria i Benito

Grup Parlamentari Socialista

Maurici Lucena i Betriu

Jordi Terrades i Santacreu

Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya

Josep Enric Millo i Rocher

Santi Rodríguez i Serra

Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa

Joan Mena Arca

Marc Vidal i Pou

Grup Parlamentari de Ciutadans

Carlos Carrizosa Torres

José María Espejo-Saavedra Conesa

Grup Mixt

Quim Arrufat Ibáñez

Isabel Vallet Sánchez

Lletrat secretari

Francesc Pau i Vall

Gestora parlamentària

Laia Grau i Figueras

2. SESSIONS DE LA COMISSIÓ

La Comissió ha celebrat un total de 30 sessions amb 77 compareixences tingudes.

Sessió 1. El 3 de novembre de 2014 es va tenir la sessió constitutiva de la Comissió.

Sessió 2. El 21 de novembre de 2014 es va elaborar i aprovar el Pla de treball de la Comissió.

Sessió 3. L'1 de desembre de 2014 es va aprovar una primera ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

– Miguel Ángel Mayo, inspector d'Hisenda i coordinador del Sindicat de Tècnics del Ministeri d'Hisenda (Gestha)

Sessió 4. El 15 de desembre de 2014 es van tenir les compareixences següents:

– Joan Francesc Pont Clemente, catedràtic de dret financer i tributari de la Universitat de Barcelona

– Luis Manuel Alonso González, catedràtic de dret financer i tributari de la Universitat de Barcelona

– Carles Ramió, catedràtic de ciència política i administració de la Universitat Pompeu Fabra

Sessió 5. El 22 de desembre de 2014 es va aprovar una segona ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

– José María de Mena Álvarez, ex-fiscal superior de Catalunya

– Santiago Doce Goicoechea, soci de Deloitte Abogados

– Jesús María Silva Sánchez, catedràtic de dret penal

Sessió 6. El 23 de desembre de 2014 es va aprovar una ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

– Rafael Ribó i Massó, síndic de Greuges

Sessió 7. El 16 de gener de 2015 es van tenir les compareixences següents:

– Carlos Jiménez Villarejo, ex-fiscal anticorrupció de la Fiscalía de l'Estat

– Siscu Baiges Planas, periodista

– Félix Martínez Zapata, periodista

– Jordi Oliveres Tapias, periodista

– Jaume Reixach Riba, periodista

Sessió 8. El 26 de gener de 2015 es va aprovar una quarta ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

– José Matas Zapata, coronel de la Guàrdia Civil retirat

Sessió 9. El 2 de febrer de 2015 es va aprovar una cinquena ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

– Lluís Franco Sala, exdirector de l'Agència Tributària de Catalunya

Manuel Vázquez López, comissari en cap de la UDEF, i Luis María Sánchez González, director d'inspecció de l'Agència Tributària, no van comparèixer. El president de la Comissió va indicar que els tornaria a convocar amb els advertiments legals corresponents.

Sessió 10. El 9 de febrer de 2015 es va tenir la compareixença següent:

– Artur Mas Gavarró, president de la Generalitat

Sessió 11. El 16 de febrer de 2015 es va aprovar una ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

- Ernesto Ekaizer, periodista
- Francesc Cabana Vancells, advocat, historiador i cofundador de Banca Catalana
- Ramon Pedrós Martí, excap del Gabinet de Premsa de la Presidència de la Generalitat entre els anys 1988 i 1998

Sessió 12. El 23 de febrer de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Jordi Pujol Soley, expresident de la Generalitat
- Marta Ferrusola Lladós
- Jordi Pujol Ferrusola

Sessió 13. El 2 de març de 2015 es va aprovar una sisenà ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

- Marta Pujol Ferrusola
- Oriol Pujol Ferrusola
- Pere Pujol Ferrusola

Sessió 14. El 9 de març de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Oleguer Pujol Ferrusola
- Mireia Pujol Ferrusola
- Josep Pujol Ferrusola

Sessió 15. El 16 de març es van tenir les compareixences següents:

- Joan Anton Sánchez Carreté, assessor fiscal
- Ramon Gironès Pagès

Sessió 16. El 23 de març de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Mercè Gironès Riera
- Luis Delso Heras, president d'Isolux Corsan
- Gustavo Buesa Ibáñez, president de GBI Serveis

Sessió 17. El 7 d'abril de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Felip Puig Godes, conseller d'Empresa i Ocupació
- Cristina Isabel de Francisco Cotorruelo
- Sergi Alsina Jiménez

Sessió 18. El 10 d'abril de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Àlicia Sánchez-Camacho Pérez, presidenta del Partit Popular de Catalunya
- Lluïsa Bruguera Bellido, exgerent del PSC
- Maria Victoria Álvarez Martín, sòcia de Partners Consulting Funding

Sessió 19. El 13 d'abril de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Francisco Marco Fernández, director de Método 3
- José Zaragoza Alonso, diputat de les Corts Generals
- Esteve Ayats Domènech, d'Aglomerats Girona
- Josep Mayola Comadira, de Servitransfer
- David Ruiz Ramírez, de Promopalamós

Jorge Fernández Díaz, ministre d'Interior; Cristóbal Montoro Romero, ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, i Jorge Moragas Sánchez, cap de gabinet del president del Govern de l'Estat, no van compareixer. El president de la Comissió va indicar que els tornaria a convocar amb els advertiments legals corresponents.

Sessió 20. El 20 d'abril de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Joan Anton Sánchez Carreté, assessor fiscal
- Laura Cutillas Santillán, de Focio

Ignacio Cosidó, director general de la Policia Nacional; Félix Sanz, director del CNI, i Manuel Vázquez, comissari en cap de la UDEF, no van compareixer. El president de la Comissió va indicar que tornaria a convocar a compareixer Ignacio Cosidó i Félix Sanz, amb els advertiments legals corresponents, atès que Manuel Vázquez ja havia estat convocat per segona vegada amb els advertiments legals corresponents.

Sessió 21. El 27 d'abril de 2015 es va aprovar una setena ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

- Ricard Puignou Vigo, de Certio
- Xavier Pujol Artigas, de Ficosa
- Xavier Corominas Rovira, arquitecte i urbanista

La Comissió acorda donar trasllat a la Mesa del Parlament de la incompareixença de Manuel Vázquez per tal que en doni trasllat al Ministeri Fiscal.

Sessió 22. El 4 de maig de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- José M. Romero de Tejada, fiscal superior de Catalunya
- Maria Jesús Muro Sebastián, d'Iberaudit Kreston
- Pedro Navarrete Sanz, expresident de Sony
- Alejandro Guerrero Kandler, de Life Mataró

El president informa que s'han rebut comunicacions de Luis María Sánchez, director d'inspeccions de l'Agència Estatal d'Administració Tributària; d'Ignacio Cosidó Gutiérrez, director general de la Policia Nacional; de Félix Sanz Roldán, director del Centre Nacional d'Intel·ligència; de Jorge Fernández Díaz, ministre d'Interior; de Cristóbal Montoro Romero, ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, i de Jorge Moragas Sán-

chez, cap de gabinet del president del Govern de l'Estat, en què indiquen que no compareixeran. La Comissió acorda donar trasllat d'aquestes compareixences a la Mesa del Parlament perquè en doni trasllat al Ministeri Fiscal.

El 5 de maig de 2015 la Mesa del Parlament va acordar que el president de la Comissió tornés a convocar Manuel Vázquez i que en la convocatòria es definís amb precisió l'objecte de la compareixença.

Per al 5 de maig de 2015 es va convocar la comissió amb les compareixences d'Ignacio Cosidó Gutiérrez, director general de la Policia Nacional; de Félix Sanz Roldán, director del Centre Nacional d'Intelligència; de Jorge Fernández Díaz, ministre d'Interior; de Cristóbal Montoro Romero, ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, i de Jorge Moragas Sánchez, cap de gabinet del president del Govern de l'Estat. Havent rebut una comunicació de cada un dels convocats informant que no compareixerien, el president va desconvocar la Comissió.

El 12 de maig de 2015 la Mesa del Parlament va acordar que el president de la Comissió tornés a convocar les persones que no havien comparegut i que en la convocatòria es definís amb precisió l'objecte de la compareixença i que no es tractava d'exercir la funció de control parlamentari sinó la funció d'informació.

Sessió 23. El 2 de juny de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Macià Alavedra Moner, exconseller de la Generalitat
- Lluís Prenafeta Garruza, ex-secretari general de Presidència
- Luis García Sáez
- Bartomeu Muñoz Calvet, exalcalde de Santa Coloma de Gramenet i ex-vicepresident primer de la Diputació de Barcelona
- Emili Mas Margarit, exgerent de l'Institut Català del Sòl
- Miquel Bonilla Ruiz, exdirector de l'Institut Català del Sòl

Sessió 24. El 8 de juny de 2015 es va aprovar una ampliació del Pla de treball i es van tenir les compareixences següents:

- Francesc Bustos Garrido, exregidor de l'Ajuntament de Sabadell
- Manuel Bustos Garrido, exalcalde de l'Ajuntament de Sabadell
- Carles Vilarrubí Carrió, empresari
- Daniel Fernández González, ex-secretari d'organització del PSC i exdiputat al Parlament de Catalunya

- María Elena Pérez García, exalcaldessa de l'Ajuntament de Montcada i Reixac

Sessió 25. El 15 de juny de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Luis Bárcenas Gutiérrez, extresorer i exsenador del Partit Popular
- Hervé Falciani, enginyer informàtic

Sessió 26. El 22 de juny de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Javier de la Rosa Martí, exrepresentant de KIO España
- Joan Piqué Vidal, advocat
- Itziar González Virós, exregidora del Districte de Ciutat Vella
- Carme García Suárez, exregidora de l'Ajuntament de Sabadell
- Xavier Casanovas Combalia, representant de la Plataforma per a una Fiscalitat Justa, Ambiental i Solidària

Sessió 27. El 23 de juny de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Rafael Gascó Sales, conseller delegat d'AndBank España
- Ricard Tubau Roca, president d'AndBank España

Sessió 28. El 29 de juny de 2015 es van tenir les compareixences següents:

- Javier Nart Peñalver, eurodiputat de Ciutadans - Partido de la Ciudadanía
- Jordi Soriano José, exportaveu del Partit Popular de Sabadell
- Lluís Pacual Estevell, exjutge
- Antoni Duran-Sindreu Buxadé, assessor fiscal

Sessió 29. Per al dia 2 de juliol es va convocar la Comissió amb les compareixences de Luis María Sánchez, director d'inspeccions de l'Agència Estatal d'Administració Tributària; d'Ignacio Cosidó Gutiérrez, director general de la Policia Nacional; de Félix Sanz Roldán, director del Centre Nacional d'Intelligència; de Jorge Fernández Díaz, ministre d'Interior; de Cristóbal Montoro Romero, ministre d'Hisenda i Administracions Públiques; de Manuel Vázquez López, comissari en cap de la Unitat de Delinqüència Econòmica i Fiscal de la Policia Nacional, i de Jorge Moragas Sánchez, cap de gabinet del president del Govern de l'Estat. El president de la Comissió va informar que s'havia rebut una comunicació de cada un dels convocats informant que no compareixerien.

La Comissió va acordar traslladar a la Mesa del Parlament les incompareixences de Jorge Fernandez Díaz, ministre d'Interior; de Cristóbal Montoro Romero, ministre d'Hisenda i Administracions Públiques; de Jorge Moragas Sánchez, cap de gabinet del president del Govern espanyol; d'Ignacio Cosidó Gutiérrez, director general de la Policia Nacional; de Félix Sanz Roldán, director del Centre Nacional d'Intelligència; de Manuel Vázquez López, comissari en cap de la Unitat de Delinqüència Econòmica i Fiscal de la Policia Nacional, i de Luis María Sánchez González, director d'inspeccions de l'Agència Estatal d'Administració Tributària, davant la Comissió, perquè la Mesa del Parlament en donés compte al Ministeri Fiscal per si aquestes incompareixences eren constitutives de delictes.

El 7 de juliol de 2015 la Mesa del Parlament va acordar donar compte al Ministeri Fiscal de les incompareixences de les persones esmentades als efectes de substanciar la responsabilitat penal que els pogués correspondre.

Sessió 30. El 17 de juliol de 2015 es va aprovar el Dictamen de la Comissió

III. PLA DE TREBALL APROVAT PER LA COMISSIÓ

La Comissió, en la sessió tinguda el 21 de novembre de 2014 (DSPC-C 522/10), va aprovar el Pla de treball, que fou modificat en les sessions tingudes l'1, el 22 i el 23 de desembre de 2014; i el 26 de gener, el 2 de febrer, el 2 de març i el 27 d'abril de 2015.

A) COMPAREIXENCES APROVADES PER LA COMISSIÓ

El Pla de treball inicial, aprovat el 21 de novembre de 2014, fou modificat diverses vegades i es van arribar a acordar 210 compareixences. En data del 2 de febrer de 2015 es va acordar que les compareixences es reduïssin a 84, de les quals se'n van tenir 77 per incompareixença d'alguns dels convocats.

B) DOCUMENTACIÓ DEMANADA PER LA COMISSIÓ

Documentació aprovada el 22 de desembre de 2014

– Sindicatura de Comptes

- Expedient complert de l'Informe 21/2004, relatiu a les contractacions i despeses efectuades per la Generalitat o les seves empreses i organismes autònoms i per les administracions locals amb Europraxis Consulting Holding, SL; Europraxis Consulting, SA; Comopraxis, SA, i Indra (o empreses del grup), durant els exercicis 1996 a 2002.
- Expedient complert de l'Informe de fiscalització 22/2007 de la Sindicatura de Comptes, relatiu a les

contractacions i despeses amb el grup INDRA, exercicis 1996-2002, ampliació de l'informe 21/2004.

- Expedient complert de l'Informe de fiscalització 5/2007 de la Sindicatura de Comptes, relatiu al Fons Social Europeu, exercicis 1990-2001.
- Expedient complert de l'Informe de fiscalització 25/2009 de la Sindicatura de Comptes, relatiu a l'Acord de transparència i autolimitació de despeses electorals i de finançament dels partits polítics, exercicis 2003-2006.
- Expedient complert de l'Informe de fiscalització 8/2010 de la Sindicatura de Comptes, relatiu al Fons Social Europeu, exercicis 1990-2001, resolució 113/VIII.
- Retiment de comptes dels partits polítics i de les associacions i fundacions vinculades. Exercicis 2010, 2011, 2012.
- Informes de la Sindicatura de Comptes de les darreres campanyes electorals, del partits polítics amb representació parlamentària.

– Agència Estatal d'Administració Tributària

- *Informe de fiscalización de las principales actuaciones realizadas por la Agencia Estatal de Administración Tributaria en ejecución de Plan de prevención del fraude fiscal, durante los ejercicios 2010, 2011 y 2012.* Tribunal de Cuentas.
- *Informe Anual de Recaudación Tributaria.* Años 2010-2013. Agencia Tributaria.
- *Memòria Anual.* Años 2010-2013. Agencia Tributaria.
- Certificat de l'AEAT que acrediti si Jordi Pujol Soley figura a la llista de titulars de comptes a Suïssa, anomenada llista Falciani.
- Certificat de l'AEAT que acrediti si Marta Ferrusola Lladós figura a la llista de titulars de comptes a Suïssa, anomenada llista Falciani.
- Certificat de l'AEAT que acrediti si Jordi, Marta, Josep, Pere, Oriol, Mireia o Oleguer Pujol Ferrusola figuren a la llista de titulars de comptes a Suïssa, anomenada llista Falciani.
- Certificat de l'AEAT que acrediti el pagament de l'impost de successions per part de Jordi Pujol Soley arran de l'herència del seu pare, Florenci Pujol Brugat.
- Certificació de si de l'AEAT ha investigat la possible existència de comptes de la família Pujol (Jordi Pujol Soley, Marta Ferrusola Lladós, Jordi Pujol Ferrusola, Josep Pujol Ferrusola, Marta Pujol Ferrusola, Oriol Pujol Ferrusola, Pere Pujol Ferrusola, Mireia Pujol Ferrusola, Oleguer Pujol Ferrusola) a entitats financeres d'Andorra, Liechtenstein, Suïssa, Gibraltar, Luxemburg, Illes Jersey i Illes Caiman.

- Declaracions tributària (IRPF i patrimoni) de Jordi Pujol Soley, esposa i fills, i també les declaracions complementàries escaients (del 1980 ençà).

– *Agència Tributària de Catalunya*

- Criteris generals del Pla de control tributari de l'Agència Tributària de Catalunya. Anys 2010-2014.
- Memòria de l'Agència Tributària de Catalunya. Anys 2010–2013

– *Govern de la Generalitat de Catalunya*

- Concursos públics de la Generalitat de Catalunya (1983-2014) als quals s'han presentat (import, data del concurs), adjudicacions obtingudes de la Generalitat (import, data del contracte, liquidació final), adjudicacions sense concurs (import, data i liquidació final), les empreses següents:

a) Empreses dependents de la família Sumarroca (COMSA, EMTE; TEYCO)

b) COPISA

c) INDRA

d) Hidroplant

e) Europraxis

- Contractació a les empreses anteriors del període 1981-2014: llistat i percentatge de cada una sobre el total, tipus d'adjudicació.

- Subvencions a cada medi de comunicació privats amb indicació de l'import i la justificació. Període del 1981 al 2014.

- Informes de fiscalització prèvia i posterior, i l'informe de certificació final de les obres executades per Comsa, Comsa-Emte, Europraxis, Comopraxis, Indra i Entorn, i també de les UTE en què hagin participat aquestes empreses.

- Informe de fiscalització posterior de la intervenció de la Generalitat de tots els expedients en què l'adjudicatària hagi estat Comsa, Comsa-Emte, Europraxis, Comopraxis, Indra i Entorn, i també de les UTE en què hagin participat aquestes empreses.

- Adjudicacions de contractes, convenis i atorgament de subvencions o ajuts des de 1980 fins a l'actualitat a les empreses següents:

- Iberoamericana de Business and Marketing, SA
- Active Translation, SL
- Iniciatives Marketing i Inversions, SL
- Project Marketing Cat, SL
- Inter Rosario Port Services, SA
- Pujart, SL
- Hitech General Consulting, SL
- Hot Line Computer, SL
- Catexpress, SA

- ErisonoLongiano, SL
- Projectes Barcelona, SL
- Vintiquatre, SL
- Optimus Subastas on-line, SA
- S. Fernando Resort Bahia Sur, SL
- JasmundSpain, SL
- Tres Forcas Capital, SA
- Servifonia Plus, SL
- Arquillo Resort, SL
- Baboruco Park, SL
- Europraxis Consulting Holding, SL
- Soluciones Informáticas Industriales, GDI, SL
- Irigem 2012, SL
- Entorn SL Enginyeria i Serveis
- Hidroplant

- Relació d'empreses contractades per la Generalitat de Catalunya entre 1980 i 2003, participades per Marta Ferrusola o altres membres de la família Pujol Ferrusola.

– *Departament de la Presidència:*

- Registres de visites i d'entrada al Palau de la Generalitat per a visites al president (1980-2003).

- Informe d'avaluació de la gestió de la Generalitat de desembre de 2003.

- Propostes i reflexions del president de la Generalitat en matèria de transparència i regeneració democràtica.

- Codi ètic dels alts càrrecs de la Generalitat de Catalunya.

- Valoració de l'índex de transparència de les comunitats autònomes (INCAU), 2014.

- Codi de principis i conductes recomanables en la contractació pública.

– *Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública*

- Informe de l'activitat contractual de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic l'any 2013

- Memòria de l'OSACP 2013.

– *Departament d'Interior*

- Informes sobre la presència de màfia organitzada a Catalunya.

- Relació d'entrades i sortides d'Andorra de la família Pujol Ferrusola, que van requerir serveis de protecció del Cos de Mossos d'Esquadra entre 1980 i 2003, ambdós inclosos.

– *Directora del programa de polítiques de transparència*

- Informe valoratiu de l'estat d'aplicació de les 51 mesures anticorrupció.

– Defensor del Pueblo

- Resumen Informe Anual 2013. Defensor del Pueblo.

– Oficina Antifrau de Catalunya

- Memòria Anual 2013. Oficina Antifrau de Catalunya
- Memòria Anual 2012. Oficina Antifrau de Catalunya
- Memòria Anual 2011. Oficina Antifrau de Catalunya
- Memòria Anual 2010. Oficina Antifrau de Catalunya
- Memòria Anual 2009. Oficina Antifrau de Catalunya

– Col·legi de Periodistes

- Codi deontològic dels periodistes catalans.
- Código Deontológico Europeo de la Profesión Periodística.

– Registre General d'Actes d'Últimes Voluntats

- Testament de Florenci Pujol Brugat i escriptura d'acceptació de l'herència de Jordi Pujol Soley.
- Document acreditatiu de la deixa de Florenci Pujol Brugat a Marta Ferrusola Lladós i els seus fills.

– Registre Mercantil

- Relació d'empreses i societats on existeixi o hagi existit una relació d'administració o participació de Jordi, Marta, Josep, Pere, Oriol, Mireia i Oleguer Pujol Ferrusola i la documentació mercantil corresponent (socis, comptes, administració i balanços).

– Gestha

- Informes sobre el frau fiscal.

– Administració justícia

- Sentència del cas Hisenda.
- Sentència del cas Pallerols - Sentència del cas Treball.
- Sentència del cas Filesa.

– Universidad de las Palmas

- Títol del document: Informe Cost Social de la Corrupció.

– Comissió Europea

- Títol del document: EU anticorruption Report 2014.

– Jordi Pujol Soley

- Testament de Florenci Pujol Brugat.
- Altres declaracions de voluntat de Florenci Pujol Brugat en favor de l'esposa de Jordi Pujol Soley i fills.

– Maria Pujol Soley

- Testament de Florenci Pujol Brugat
- Altres declaracions de voluntat de Florenci Pujol Brugat en favor de l'esposa de Jordi Pujol Soley i fills.

– Sepblac

- Informes relatius a Jordi Pujol Soley, esposa i fills.

– Ministeri d'Economia i Competitivitat del Govern d'Espanya

- Informe Lagares.

– Parlament de Catalunya

- Acord de transparència i autolimitació de despeses electorals i de finançament de partits polítics signat el 26 de febrer de 2001 per les forces polítiques amb representació al Parlament de Catalunya.

– Tribunal de Comptes

- Informes del Tribunal de Comptes de les darreres campanyes electorals estatals i europees, dels partits polítics amb representació parlamentària.

– Partits polítics amb representació parlamentària

- Codis ètics de tots els partits parlamentaris.

– Banc d'Espanya

- Documentació dels ingressos obtinguts per la família Pujol, provinents del Banco Bilbao Vizcaya, posteriors a l'absorció de Banca Catalana.

- Documentació que acrediti les accions i els moviments (transaccions, pèrdues i plusvàlues, i també llurs efectes fiscals) de què la família Pujol va disposar al llarg de l'activitat de Banca Catalana i també de la seva Fundació.

– COMSA-EMTE

- Còpia de tots els contractes d'assessorament de Jordi Pujol Ferrusola amb les empreses del grup COMSA-EMTE.

– TEYCO

- Còpia de tots els contractes d'assessorament de Jordi Pujol Ferrusola amb les empreses del grup TEYCO.

– COPISA

- Còpia de tots els contractes d'assessorament de Jordi Pujol Ferrusola amb les empreses del grup COPISA.

– *ISOLUX CORSAN*

- Còpia de tots els contractes d'assessorament de Jordi Pujol Ferrusola amb les empreses del grup ISOLUX CORSAN.

– *Jutjat instrucció número 14*

- Transcripció de la conversa gravada per l'agència Méto-do 3 entre Alícia Sánchez Camacho i Victòria Álvarez.

Documentació aprovada el 23 de desembre de 2014

– *Agència Estatal d'Administració Tributària*

- Extracte de les declaracions de béns a Hisenda de Jordi Pujol Soley des de l'any 1980 i fins l'any 2000.
- Informes fiscals sobre el cas Banca Catalana.

– *Tribunal Superior de Justícia de Catalunya*

- Instrucció de la querella del fiscal contra divuit directius de Banca Catalana, entre els quals l'expresident Jordi Pujol.
- Escrits de la defensa.
- Informe del Banc d'Espanya que va donar lloc a la querella.
- Sentència d'exculpació de l'expresident Jordi Pujol Soley.
- Sentència de sobreseïment del cas Banca Catalana.
- Informes fiscals sobre el cas Banca Catalana.

– *Banc d'Espanya*

- Informe sobre el cas Banca Catalana

Documentació aprovada el 26 de gener de 2015

– *Departament d'Interior*

- Registres corresponents als serveis prestats pels Mossos d'Esquadra que hagin motivat la sortida de membres del cos per la frontera d'Andorra escortant Marta Ferrusola.

Documentació aprovada el 2 de febrer de 2015

– *Audiència Nacional*

- Document de diligències prèvies del cas 211/08 instruït pel magistrat Santiago Pedraz Gómez.

Documentació aprovada el 2 de març de 2015

– *Protectorat de Fundacions*

- Documentació dipositada al Protectorat de Fundacions relativa a la Fundació Catalana des de l'any 1982.

– *BBVA*

- Actes de les sessions del Consell d'Administració de Banca Catalana tingudes durant els anys 1982, 1983, 1984 i 1985.

– *Departament d'Interior, Departament de Governació, Departament de Justícia o qualsevol altre departament competent en la matèria:*

- Informe o document de qualsevol naturalesa que expliciti les raons per les quals no consten documentalment a la Direcció General de la Policia les activitats d'escorta fetes pels serveis de protecció de personalitats amb anterioritat al 2006.
- Informe o document de qualsevol naturalesa que contingui les notificacions efectuades pel Departament d'Interior a les autoritats espanyoles sobre les entrades i sortides de forces i cossos de seguretat en territori andorrà.
- Informe o document de qualsevol naturalesa que contingui la identificació dels agents que entre els anys 1980 i 2003 van escortar els membres de la família Pujol Ferrusola en llurs entrades i sortides de territori andorrà.
- Informe o document de qualsevol naturalesa que contingui la identificació de la persona o persones de qualsevol departament competent que fossin responsables de guardar o transmetre el registre d'entrades i sortides en territori andorrà de la família Pujol Ferrusola entre els anys 1980 i 2003.

Documentació aprovada el 27 d'abril de 2015

– *Jutjat d'Instrucció número 14 de Barcelona*

- Sumari amb totes les diligències prèvies instruïdes del procediment núm. 485/2013 al Jutjat d'Instrucció núm. 14 de Barcelona.

IV. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

B.1. BLOC SOBRE LA COMISSIÓ D'INVESTIGACIÓ SOBRE EL FRAU I L'EVASIÓ FISCALS I LES PRÀCTIQUES DE CORRUPCIÓ POLÍTICA

1. DESENVOLUPAMENT, ÚS I FUNCIONAMENT DE LA COMISSIÓ

De la importància de les comissions d'investigació i de la present comissió d'investigació

[1]

a) El Parlament constata la conveniència de les comissions d'investigació i, concretament, de la Comissió d'Investigació sobre el Frau i l'Evasió Fiscals i les Pràctiques de Corrupció Política, fet que demostra el compromís del Parlament en la lluita contra les males pràctiques en aquest àmbit i l'assentament de les bases necessàries per a eradicar-les definitivament.

[2]

b) El Parlament manifesta que les comissions d'investigació tenen, entre altres objectius, el d'investigar possibles responsabilitats en l'àmbit de la gestió pública, cosa que no impedeix que una activitat privada pugui ser objecte d'una comissió com aquesta, sempre que la seva transcendència li atorgui una dimensió pública.

De la importància del bon funcionament de les comissions d'investigació

[3]

c) El Parlament constata la importància de la claredat de l'objecte, l'ús i l'abast que es doni a les comissions d'investigació, per la legitimació de l'instrument mateix i de les conclusions conseqüents.

[4]

e) El Parlament constata que cal acotar i delimitar el volum i la complexitat de les sol·licituds d'informació de les comissions d'investigació per tal d'optimitzar-ne l'ús per part dels mateixos sol·licitants, però també els recursos econòmics i humans invertits en l'elaboració i el compliment de la sol·licitud.

[5]

f) El Parlament constata la importància d'especificar al més detalladament possible la informació sol·licitada en funció de la seva complexitat i de definir-ne l'objecte, per tal d'evitar respostes negatives o errònies que alenteixin i alterin el funcionament de la comissió d'investigació.

[6]

g) El Parlament constata la conveniència d'elaborar un pla de treball assolible i al més ajustat possible a l'objecte de la comissió d'investigació, per tal d'evitar successives modificacions, ja que comporten confusió

a la comissió i disminueixen la credibilitat de la seva utilitat.

[7]

h) El Parlament constata la conveniència de fer comparèixer davant de les comissions d'investigació un gran nombre d'experts per a assolir l'objectiu d'aquest instrument; en aquest cas, aprendre de les males pràctiques i els errors del passat i prendre mesures per a evitar que es repeteixin.

Per això,

[8]

j) El Parlament recomana debatre i elaborar una proposta de desenvolupament de la reglamentació actual de les comissions d'investigació, pel que fa al seu ús i funcionament, en què es tingui en compte la necessitat d'establir un objecte clar, un pla de treball tancat, unes sol·licituds de documentació acotades i adequades al pla de treball, i qualssevol altres que en garanteixin el bon funcionament.

2. DE LES INCOMPAREIXENCES EN LES COMISSIONS D'INVESTIGACIÓ

[9]

a) El Parlament constata l'obligatorietat de comparèixer de tots els compareixents que siguin requerits per qüestions que siguin competència de la Generalitat, si bé el Parlament pot crear comissions d'investigació sobre qualsevol assumpte de rellevància pública que sigui d'interès de la Generalitat, d'acord amb l'article 59.6 de l'Estatut. En aquest sentit, cal vincular l'objecte de la convocatòria dels alts càrrecs, autoritats i personal al servei de les administracions públiques de l'Estat que actuïn a Catalunya a qüestions que siguin de competència de la Generalitat.

[10]

b) El Parlament constata que la Comissió ha d'aprovar l'objecte de cadascuna de les compareixences per tal que les persones convocades coneguin sobre què seran preguntades i que l'objecte de cada convocatòria estigui perfectament definit. I cal indicar també que els compareixents poden, eventualment, no respondre a les preguntes plantejades en aplicació del dret fonamental de l'article 17 de la Constitució, com a estratègia de la seva pròpia defensa, o en el cas que una llei els exigeixi el deure de secret, si bé estan obligats per l'article 502.3 del Codi penal a dir la veritat, perquè en altre cas incorrerien en un il·lícit penal.

[11]

c) El Parlament constata que la incompareixença, sempre que la convocatòria hagi estat degudament notificada, pot comportar un delictes de desobediència, de conformitat amb el que prescriu l'article 502.1 del Codi penal. La Comissió n'hauria de donar compte a la

Mesa del Parlament perquè aquesta en donés trasllat al Ministeri Fiscal, en tant que té constitucionalment encomanada la defensa de la legalitat, perquè si entengués que s'ha vulnerat la llei, iniciés el corresponent procediment penal.

En aquest sentit,

[12]

d) El Parlament lamenta la incompareixença d'alts càrrecs, autoritats i funcionaris de l'Estat espanyol davant la Comissió d'investigació sobre el Fraus i l'Evasió Fiscal i les Pràctiques de Corrupció Política.

Per això,

[13]

e) El Parlament de Catalunya recomana reforçar el protocol d'actuació i reglamentació davant de les possibles incompareixences en les comissions d'investigació, d'acord amb l'ordenament jurídic vigent.

3. SIMULTANEÏTAT DE PROCESSOS

[14]

El Parlament constata que la simultaneïtat d'una comissió d'investigació amb processos d'investigació judicial oberts pot portar a fer judicis paral·lels, fruit de la repercussió en els mitjans de comunicació, i per tant conseqüències en els investigats que puguin afectar-ne els drets i garanties processals fonamentals.

En aquest sentit,

[15]

a) El Parlament de Catalunya lamenta que en diverses ocasions s'hagin fet, o així s'hagi reflectit en els mitjans de comunicació, judicis paral·lels, amb les possibles repercussions que això hagi pogut ocasionar als qui compareixien i a la mateixa comissió.

[16]

b) I recomana regular la no-simultaneïtat d'una comissió d'investigació amb processos d'investigació judicial oberts per tal d'evitar judicis paral·lels i les negatives conseqüències per als processats i per a la mateixa comissió, tal com fan països com França, Bèlgica i, en la pràctica, Alemanya.

B.2. BLOC SOBRE EL FRAUS I L'EVASIÓ FISCALS

1. DE LA COMISSIÓ D'INVESTIGACIÓ SOBRE EL FRAUS I L'EVASIÓ FISCALS I LES PRÀCTIQUES DE CORRUPCIÓ POLÍTICA

[17]

La voluntat del Parlament de Catalunya, en el marc de la Comissió d'investigació sobre el Fraus i l'Evasió Fiscals i les Pràctiques de Corrupció Política, hauria

d'haver estat identificar i corregir els errors i les mancances del sistema fiscal actual.

En aquest sentit,

[18]

El Parlament de Catalunya lamenta que la Comissió d'Investigació sobre el Fraus i l'Evasió Fiscals i les Pràctiques de Corrupció Política no hagi pogut aprofundir en el coneixement de l'actual sistema fiscal i en la recerca de mesures per a combatre el frau i l'evasió fiscals, i s'hagi centrat en l'anàlisi de fets concrets comesos o suposadament comesos per persones concretes.

2. DE L'ACTUAL SISTEMA FISCAL, EL FRAUS I L'EVASIÓ FISCALS

[19]

Catalunya es troba en aquests moments davant del repte de configurar el futur sistema fiscal de Catalunya. Evidentment caldrà aprendre dels errors i mancances de l'actual sistema fiscal espanyol a l'hora de crear el propi.

El frau és l'expressió del fracàs d'un sistema fiscal. Contràriament al que es pensa, el frau fiscal no és la causa d'aquest fracàs, sinó la conseqüència. Tots els sistemes fiscals han d'assumir una taxa de frau. La qüestió és quina és la taxa de frau acceptable. Els sistemes fiscals que funcionen bé tenen una taxa de frau reduïda. Els sistemes fiscals que funcionen malament tenen una taxa de frau elevada.

Segons dades de l'OCDE, la recaptació del sistema fiscal espanyol es troba 8 punts percentuals per sota de la mitjana dels països de la zona euro. Tenint en compte que, per un PIB aproximat de més d'un bilió d'euros, cada punt de diferència són 10.000 milions de recaptació que no es fa, aviat trobarem la causa principal del dèficit pressupostari de l'Estat espanyol.

Una coincidència entre els experts en la matèria que han passat per la Comissió –pocs, malauradament– és que després de 35 anys de funcionament les autoritats fiscals espanyoles, especialment el Ministeri d'Hisenda, mai no hagin calculat ni publicat cap dada oficial respecte al rendiment del sistema fiscal espanyol. El desconeixement de dades fa realment difícil prendre decisions correctes, verificar els efectes de les reformes fiscals, avaluar els resultats de l'actuació de l'Agència tributària, etc.

En aquest sentit,

1. El Parlament de Catalunya vol posar de manifest que:

[20]

a) El fracàs del sistema fiscal actual porta annexat el seu possible frau, com a conseqüència dels dèficits del mateix sistema.

[21]

b) Tots els sistemes fiscals tenen una taxa de frau acceptable. El problema real a Catalunya i a l'Estat espanyol és que la taxa de frau és massa elevada.

[22]

c) No ha existit la voluntat de l'Estat espanyol de fer públiques, amb criteris homogenis en el temps, les dades del rendiment del sistema fiscal espanyol per fer-ne comparacions en sèries temporals.

[23]

d) Els responsables del mal funcionament d'un sistema fiscal no són els contribuents. La responsabilitat de la ineficiència recaptatòria és de qui pren les decisions de política fiscal.

[24]

e) Les principals mancances del sistema vigent són: la ineficiència recaptatòria, la inequitat, l'excessiva conflictivitat i, sobretot, la inseguretat jurídica.

[25]

f) L'elusió fiscal no és l'incompliment de la llei tributària, sinó l'aprofitament de les seves imperfeccions o l'aplicació d'interpretacions diverses de les que fa l'Administració. En aquest sentit, és important utilitzar el concepte «frau» i «defraudador» per identificar el comportament que significa un incompliment deliberat i conscient del deure de contribuir al sosteniment de les despeses públiques.

[26]

g) La gran majoria de persones a Catalunya paguen els seus impostos. Donar la sensació que «tothom defrauda» no només genera una gran alarma entre les persones que compleixen el seu deure, sinó que a més perjudica la feble moral fiscal ja existent i genera un increment de la taxa de frau.

[27]

h) Les entitats financeres són col·laboradores necessàries per a garantir tant els moviments de capitals cap a l'estranger com també en no facilitar o fer pública aquesta informació.

Per tot això,

[28]

2. El Parlament de Catalunya insta a prendre les mesures necessàries per tal de reclamar a l'Estat espanyol el càlcul de la *tax gap* (la diferència entre la recaptació potencial i la recaptació real) per tal de conèixer la veracitat dels resultats de l'Agència Tributària espanyola.

[29]

3. El Parlament de Catalunya considera que, davant del repte de crear un sistema fiscal propi que superi les mancances i errors del sistema espanyol i en millori el

funcionament, cal que el legislador faci lleis clares i comprensibles, l'executiu implementi una política fiscal coherent i equitativa entre les diferents tipologies de contribuents, i l'administració tributària apliqui les normes amb objectivitat i respectant en tot moment els drets i garanties dels contribuents.

[30]

4. El Parlament de Catalunya constata que per reduir la taxa de frau d'un sistema fiscal cal col·laborar amb els contribuents que compleixen la llei. En aquest sentit, el Parlament de Catalunya insta el Govern de Catalunya a crear un sistema fiscal que distingeixi clarament entre els diferents patrons de comportament dels contribuents i identifiqui les conductes que erosionen la confiança i la solidaritat a fi de dirigir tot el pes de l'acció dels poders públics a dissuadir l'incompliment tributari i afavorir el compliment voluntari.

[31]

5. El Parlament de Catalunya insta el Govern de Catalunya a fer de la transparència respecte a la destinació dels diners recaptats, l'accés a les pròpies dades i la col·laboració amb els professionals de la intermediació fiscal els instruments necessaris per a transformar l'actual model de gestió del sistema tributari basat en el paradigma del control en un model basat en el paradigma del servei i la confiança.

[32]

6. El Parlament de Catalunya manifesta la necessitat de potenciar i promoure la reputació fiscal, posant en connexament de la ciutadania l'esforç que fan la majoria de persones i empreses aquest país en pagar els impostos que els pertoquen a fi de prestigiar-ne el compliment.

[33]

7. El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat que, si l'objectiu és crear un sistema fiscal que busqui l'eficiència recaptatòria, es creï des de la confiança, tractant bé els que paguen, reduint els costos de compliment (pressió fiscal indirecta) i sobretot preservant la seguretat jurídica.

[34]

8. Davant de comportaments no desitjats en matèria fiscal, el Parlament de Catalunya manifesta la necessitat de ser contundents amb les persones que no paguen, sense perdre de vista que l'objectiu és ser més eficaços. En aquest sentit, és necessari que primer s'identifiquin bé quins són els comportaments insolidaris i quines són les millors estratègies per a augmentar la base fiscal del país.

3. DE L'AGÈNCIA TRIBUTÀRIA

[35]

L'Agència Tributària és una peça clau del sistema fiscal, però no és el sistema. El sistema fiscal l'integren

un conjunt d'operadors: contribuents, empreses, intermediaris fiscals, entitats de crèdit, i organismes públics.

Per fer bé la seva funció, l'Agència Tributària ha de disposar dels mitjans necessaris. Tots els experts que han passat per la Comissió han coincidit que la dotació de personal de l'Administració tributària espanyola (i catalana) és troba a la franja baixa dels estàndards europeus i internacionals. Per tant, sembla clar que cal fer un esforç per reforçar els mitjans de l'Agència Tributària.

Ara bé, a diferència del que passa en altres països (Suècia, Dinamarca, Finlàndia, Canadà, Regne Unit, Estats Units, Austràlia, etc.), en el sistema fiscal espanyol no hi ha cap organisme encarregat de fiscalitzar, supervisar i fixar l'estratègia a llarg termini de l'Administració tributària. És a dir, com han explicat els experts, l'Agència Tributària Espanyola (AEAT) no té límits. Aquesta situació és molt perillosa i possiblement expliqui la principal paradoxa del sistema: els resultats de l'AEAT cada dia són millors, però la recaptació en general cada dia és pitjor.

En aquest sentit,

[36]

El Parlament de Catalunya insta el Govern de Catalunya, en el marc de la consolidació d'una administració tributària pròpia, a crear un organisme independent que supervisi els resultats obtinguts pels òrgans de l'Administració tributària, que calculi la diferència entre la recaptació real i la potencial i que preservi els drets dels contribuents.

4. DELS PRINCIPIS DE SUBSIDIARIETAT, PROXIMITAT, TRANSPARÈNCIA I CONFIANÇA

[37]

En un context econòmic i social en què la ciutadania reclama un alt nivell de prestacions públiques, el volum de recursos que necessita un pressupost per mantenir l'equilibri financer és molt superior al de fa només unes dècades. De la mateixa manera, la pressió fiscal, definida com el percentatge d'ingressos del pressupost respecte al producte interior brut (PIB), ha experimentat un creixement constant fins a situar-se en unes magnituds impensables uns anys enrere.

En aquesta conjuntura històrica, en què, com a conseqüència de la recessió econòmica provocada per la crisi que esclata a partir de l'any 2008, els nivells de deute públic s'han incrementat considerablement, el principal repte dels sistemes fiscals dels països avançats és assolir l'eficiència en la recaptació dels ingressos públics i, en aquest sentit, les experiències dels països del nostre entorn mostren que, a banda de les mesures que es puguin implementar per identificar els comportaments insolidaris i, en el seu cas, sancionar els que incompleixin el seu deure de contribuir, el ren-

diment d'un sistema fiscal només pot excel·lir per mitjà d'incentivar el compliment voluntari.

Un dels principals factors per aconseguir millorar el compliment voluntari de les obligacions fiscals i, per tant, per augmentar la recaptació, és aproximar el centre gestor de la despesa pública i l'òrgan responsable de recaptar els impostos. Es tracta d'aprofundir en el principi de subsidiarietat de manera que el ciutadà percebi clarament quina és la destinació dels impostos que paga i quin sentit té l'esforç que fa.

En aquest sentit,

[38]

El Parlament de Catalunya constata que la coresponsabilitat fiscal, la descentralització, el rendiment de comptes, la transparència i la proximitat són elements indispensables per generar confiança entre l'Administració tributària i el contribuent, al mateix temps que vincular ingressos i despesa pública és la millor manera de visualitzar el caràcter contributiu, cívic i solidari del deure de pagar impostos.

5. DE LA COOPERACIÓ INTERNACIONAL

[39]

En un context de globalització econòmica la fiscalitat ha d'incorporar un component de cooperació internacional. El fenomen de l'elusió fiscal en bona mesura és el resultat d'aprofitar les diferències entre el tractament als no residents que fan les diferents legislacions nacionals.

Sovint la competència per a captar inversions i contribuents fa que es donin facilitats per localitzar fiscalment societats a territoris de baixa fiscalitat en detriment del territori on realment es desenvolupa l'activitat econòmica. Aquesta descoordinació, a vegades deliberada a vegades involuntària, només beneficia les grans corporacions internacionals que poden «negociar» amb els estats avantatges fiscals que poden vulnerar les regles de la competència.

En aquest sentit,

[40]

El Parlament de Catalunya insta el Govern de Catalunya a desenvolupar mecanismes de cooperació internacional en l'àmbit de la fiscalitat, l'harmonització de legislacions i promoure l'intercanvi d'informació per evitar que, majoritàriament les grans empreses, facin ús d'aquestes diferències en tributació per eludir el pagament dels impostos.

6. DE LES ENTITATS FINANCERES

[41]

Constatem que les entitats financeres són necessàries per al desenvolupament de l'activitat econòmica i per a una efectiva i correcta aplicació d'un eficient siste-

ma fiscal. Però les entitats financeres, a vegades, també han estat el mecanisme utilitzat per a defraudar, i sobretot per l'actuació d'intermediaris i gestors financers que han actuat molts cops com a instrument o col·laboradors necessaris per actuacions opaques fiscalment o fraudulentament.

A nivell europeu i internacional existeixen molts problemes a què s'enfronten les autoritats financeres per lluitar contra les xarxes de blanqueig de capital i d'evasió fiscal, com el control de la informació i de les dades que circulen per les xarxes internacionals. El primer que s'ha de tenir en compte és que avui dia una entitat financera basa la seva activitat en la transmissió d'informació a través d'un sistema informàtic que no coneix fronteres, i sense informàtica no podria existir l'activitat d'aquest sector econòmic.

Des de les autoritats financeres cal diferents nivell d'actuació per millorar el sistema i actuar; sobre els clients, sobre les entitats financeres locals de l'Estat i sobre les entitats financeres que treballen per l'exterior i els seus intermediaris.

En aquest sentit,

[42]

a) El Parlament de Catalunya manifesta la necessitat que a nivell europeu i estatal s'adoptin els mecanismes adequats per tal de potenciar el coneixement de les transaccions financeres. A part de les dades dels clients, que són importants, les que també han d'estar sotmeses a un control exhaustiu són les que tenen les entitats financeres, perquè amb el seu coneixement i tractament es pot impedir que facilitin a les empreses i particulars l'evasió d'impostos i evitar, prenent mesures, les males pràctiques.

[43]

b) El Parlament de Catalunya constata que el principal problema de les institucions i autoritats financeres a nivell europeu va lligat a la dificultat pel creuament de dades, la manca d'instruments per detectar les males pràctiques i les restriccions a l'accés de les dades. Aquestes limitacions no permeten que les entitats de control puguin ser eficaces per disminuir el frau fiscal.

[44]

c) El Parlament de Catalunya manifesta la necessitat d'implantar sistemes de control de la informació que permetin millorar les mancances abans esmentades, doncs avui en dia les entitats financeres operen amb sistemes informàtics i transmissió de dades a nivell internacional que s'escapen del control de les autoritats financeres i els Estats.

[45]

d) Tanmateix, pel que fa a d'altres institucions de control dels diferents Estats i a nivell europeu, el Parlament de Catalunya manifesta la conveniència d'una

més estreta col·laboració entre les autoritats judicials i les fiscalies a nivell europeu. Cal millorar i dotar-les de més instruments per a un més efectiu control de les pràctiques corruptes.

B.3. BLOC SOBRE PRÀCTIQUES DE CORRUPCIÓ POLÍTICA

1. DENÚNCIA I REBUIG DE LES MALES PRAXIS

[46]

En els darrers temps a Catalunya s'han iniciat un cert nombre de procediments judicials relatius a presumptes casos de corrupció política i males pràctiques que han provocat un malestar generalitzat entre la població i una important crisi de confiança en les institucions i, especialment, en l'acció política, i també en la justícia.

En aquest sentit,

[47]

a) El Parlament de Catalunya mostra el seu rebuig i reprovació de totes les formes de corrupció política que puguin donar-se (malversació de fons públics, tràfic d'influències, suborn, espionatge polític, etc.) i es compromet amb totes les actuacions i iniciatives parlamentàries necessàries que té al seu abast en la seva lluita i prevenció.

[48]

b) El Parlament de Catalunya, en aquest context, vol reivindicar fermament l'honestetat de la pràctica totalitat de les persones que es dediquen a l'acció política i que actuen amb una clara vocació de servei públic al país i als seus ciutadans.

[49]

c) Al mateix temps, el Parlament de Catalunya demana també màxima contundència política quan existeixi sentència ferma que acrediti que s'ha actuat de forma irregular i illegal.

[50]

d) Davant dels presumptes casos de corrupció que actualment tenen procediments iniciats davant la justícia, el Parlament de Catalunya demana respecte a la presumpció d'innocència, celeritat a la justícia, presa de responsabilitats polítiques i restitució del danys, si s'escau.

2. MESURES GENERALS DE LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ POLÍTICA

[51]

L'eradicació de la corrupció i les males praxis serà només possible si existeix el compromís de tota la societat en la seva lluita. No n'hi ha prou que la política i les institucions prenguin les mesures adequades, sinó que

és necessari que tots els estaments de la societat tinguin el deure d'implicar-se en aquesta lluita.

En aquest sentit,

[52]

a) El Parlament de Catalunya insta el Govern de Catalunya a liderar en la propera legislatura, seguint la proposta de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, un Pacte per a la lluita contra la corrupció basat en la cooperació entre els diferents estaments de la societat, les institucions judicials i de control, els partits polítics, els agents econòmics i socials, els mitjans de comunicació i la societat civil.

Aquest Pacte, que haurà de sorgir d'un procés participatiu, obert, crític i sobretot amb una clara voluntat d'entesa, haurà de marcar les grans línies actuals i futures de compromís i acció envers la lluita contra la corrupció i que culminin amb la configuració d'un contracte de tota la societat en el foment dels comportaments ètics, la transparència i la defensa de l'interès general.

[53]

b) El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a introduir en els diferents nivells educatius matèries i continguts ètics, de valors i contra la corrupció, fomentant l'ús de les bones pràctiques, l'honestat, la transparència i l'assumpció de responsabilitats.

3. MESURES EN L'ÀMBIT DELS PARTITS POLÍTICS

[54]

Sense cap mena de dubte, els partits polítics són un dels principals actors de la lluita contra les pràctiques corruptes i no han de defugir aquesta responsabilitat. Per tant, són els primers agents de la societat que han de dotar-se dels instruments necessaris per a prevenir i eradicar aquestes pràctiques i actuar en conseqüència i amb contundència quan aquestes pràctiques es produeixen entre les seves files.

3.1. Mesures internes

El Parlament de Catalunya insta les formacions polítiques que es presentin a Catalunya a:

[55]

a) Rubricar un compromís explícit i públic amb la ciutadania basat en els següents principis:

– Priorització de l'interès general per sobre del particular.

– Respecte a la legalitat en tota la seva tasca institucional i de partit.

– Transparència en l'actuació organitzativa i econòmica interna, i també en l'acció política i envers a militants i ciutadania, retent comptes d'una manera continuada, honesta i pública.

– Renúncia a les responsabilitats en cas de comportaments poc ètics i/o il·legals, d'acord amb la legislació vigent i la normativa interna dels partits.

[56]

b) Elaborar un codi de conducta, i també un codi de compliment ètic i normatiu, que:

– s'apliqui a la direcció del partit, als seus càrrecs electes, els seus càrrecs institucionals, als seus militants i al mateix partit en la seva magnitud (organitzativa, econòmica i de funció social),

– s'apliqui també a les persones no militants que concorrin a unes eleccions o tinguin un càrrec institucional en representació del partit,

– inclogui un règim sancionador per als casos d'incompliment.

[57]

c) Actuar amb rapidesa i contundència davant de delictes provats, assumits o sentenciats.

[58]

d) Respectar i col·laborar amb les actuacions judicials iniciades relatives a presumptes pràctiques de corrupció política que afectin el partit.

[59]

e) Facilitar a la Sindicatura de Comptes les tasques de fiscalització de la comptabilitat i l'activitat econòmica i financera dels partits polítics, i també de les associacions i/o fundacions vinculades als partits polítics amb representació al Parlament.

3.2. Finançament dels partits polítics

[60]

Algunes de les compareixences substanciades en la present Comissió coincideixen a sostenir que una de les causes de la corrupció política és el subfinançament dels partits polítics. Aquestes veus afirmen que els partits estan subfinançats i que si es considera que els partits polítics són una peça clau del nostre sistema polític, és necessari resoldre aquest problema.

En aquest sentit,

[61]

El Parlament de Catalunya reitera la necessitat que Catalunya es doti dels instruments legals necessaris propis de regulació electoral i de partits polítics que incloguin, entre altres mesures, el finançament mixt dels partits polítics, noves fórmules de finançament com ara les microdonacions, el control de la relació dels partits amb les entitats financeres, un règim sancionador en cas d'incompliment, mesures de reducció de la despesa electoral, etc.

[62]

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya convida els grups parlamentaris a accelerar els treballs en tràmit iniciats en aquests àmbits cercant el major consens possible.

3.3. Protocol comú davant d'un procés judicial penal

[63]

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat que, en el marc del Pacte per a la lluita contra la corrupció, s'acordi un protocol comú per a les formacions polítiques per al tractament de les persones immerses en un procés judicial penal on:

- es valori els criteris que s'utilitzen a la magistratura i a d'altres instàncies de les administracions per a determinar la qualificació penal de l'afectat,
- s'acordi la suspensió d'un càrrec públic que està sotmès a un procés penal, en el moment en què el jutge que instrueix la causa contra aquesta persona acorda la finalització de la instrucció i decideix l'obertura del judici oral.
- s'estableixi que la suspensió comporta apartar-se de tots els càrrecs públics fins al nivell mínim que permeti la reversibilitat de la mesura cautelar.

4. MESURES EN L'ÀMBIT DE L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA

4.1. De la presumpció d'innocència, el dret a la defensa i el dret a l'honor de les persones

[64]

En els darrers temps, simultàniament als processos judicials iniciats amb relació a presumptes pràctiques de corrupció, la nostra societat viu una progressiva pèrdua del dret a la presumpció d'innocència, fet que no només suposa una pèrdua de drets i garanties per a tota persona que està immersa en un procés judicial, sinó que posa en perill l'estat de dret.

[65]

A més, en massa ocasions i, a vegades, de forma flagrant, aquesta vulneració de la presumpció d'innocència ha anat acompanyada de la vulneració del dret fonamental a l'honor de les persones presumptament implicades.

Per tot això,

[66]

a) El Parlament de Catalunya, com a institució, i els seus membres electes, com a representants del poble de Catalunya, es comprometen a respectar i a fer respectar la presumpció d'innocència en les seves actuacions i declaracions públiques contribuint d'aquesta manera a la preservació de l'estat de dret i al respecte per als drets bàsics de totes les persones.

[67]

b) Així mateix, el Parlament de Catalunya continuarà defensant fermament el dret a l'honor de les persones i el dret a la seva defensa, com a drets bàsics, i reprovarà aquells comportaments, ja siguin insults i/o difamacions, per part de representants públics que contribueixin a la seva vulneració.

4.2. De la vulneració del secret de sumari

[68]

Aquesta debilitació dels drets de les persones dels darrers anys, en moltes ocasions, ha anat acompanyada de la vulneració del secret de sumari.

En aquest sentit,

[69]

a) El Parlament de Catalunya constata que la informació sobre l'activitat judicial ha de ser emesa d'acord a l'ordenament jurídic respectant els drets de les parts i no intercedint en el correcte funcionament dels processos.

[70]

b) Al mateix temps, el Parlament de Catalunya establirà compareixences regulars en la Comissió de Justícia i Drets Humans del President del TSJC i del Fiscal Superior de Catalunya per informar dels seus àmbits d'actuació.

4.3. Restitució del dany

[71]

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat que, en el marc del Pacte per a la lluita contra la corrupció, s'acordi un protocol comú per a les formacions polítiques per a la rehabilitació pública en cas d'exculpació,

- facilitant la restitució de les responsabilitats públiques prèvies,
- facilitant la compensació pels drets meritats i no percebuts en cas de regular un procediment de «suspensió» de les funcions,
- en què el càrrec electe tingui totes les garanties per a poder exercir el càrrec pel qual va ser escollit fins al final del procés, la qual cosa significa diferenciar entre càrrec públic electe i no electe,

4.4. De la prescripció de delictes i la tipificació de penes

[72]

Algun dels compareixents que en qualitat d'experts han comparegut a la Comissió –malauradament molt pocs– han fet constar que l'increment de penes o la tipificació de nous delictes no sempre és la solució ja que no ha fet en els darrers temps disminuir el nombre de delictes. Per tant, les seves propostes per a revertir

aquestes irregularitats es basen en procediments més curts temporalment i àgils, amb programes de prevenció i detecció de delictes i perseguir-los en funció de la gravetat de la conducta en lloc de l'import de la falta.

Malgrat això i per tal d'avançar en la prevenció de pràctiques corruptes, es considera que certes penes han de ser revisades o introduïdes,

[73]

El Parlament de Catalunya empenirà les iniciatives parlamentàries necessàries per tal que, entre d'altres mesures,

– es revisin a l'alça dels terminis de prescripció de delictes i faltes relacionades amb l'enriquiment il·lícit fins a 10 anys, com a mínim;

– es tipifiqui com a delictes penal l'enriquiment patrimonial injustificat.

4.5. Dels processos judicials

[74]

a) El Parlament de Catalunya sol·licita el compromís de l'administració en dotar dels recursos, humans i materials que calguin a requeriment de l'administració de justícia per accelerar la instrucció de casos vinculats a la corrupció o a pràctiques il·lícites en l'administració amb transcendència social especialment rellevant.

[75]

b) El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a garantir la implantació progressiva de l'oficina judicial a l'Administració de Justícia a Catalunya, prioritzant la dotació de recursos humans i materials, d'acord amb les disponibilitats pressupostàries.

[76]

c) El Parlament de Catalunya empenirà les iniciatives parlamentàries necessàries per tal de donar compliment a la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans, que estableix que un procés judicial que duri més de 5 anys és contrari al dret a un judici just (*fair trial*).

[77]

d) El Parlament de Catalunya, per a salvaguardar els interessos col·lectius dels catalans, insta el Govern de la Generalitat a personar-se, amb el model processal més adequat, en els processos judicials oberts per temes de corrupció política que afectin qualsevol treballador públic o càrrec electe en què s'hagin malversat fons públics, s'hagi produït de qualsevol altra manera alguna disminució dels ingressos o en el patrimoni de la Generalitat o s'hagi aprofitat el càrrec o la funció per a l'enriquiment il·lícit propi o de tercers, i a instar sempre la restitució de tots els fons públics que, si escau, s'hagin obtingut de manera fraudulenta.

4.6. De la separació real de poders

[78]

En moltes de les compareixences substanciades en la present Comissió s'ha posat de manifest la no sempre separació real de poders, bàsicament amb relació als diferents estaments de l'Estat espanyol.

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya:

[79]

a) Manifesta la seva contundent i ferma defensa de l'estat de dret com un dels principis més preuats de la nostra societat i, per aquest motiu, reprova qualsevol interferència, tant efectiva com fallida, que debiliti la separació real de poders institucionalment establerta.

[80]

b) Vol reiterar el principi de jerarquia judicial sobre l'àmbit policial una vegada està obert un procés i manifesta la necessitat d'augmentar les garanties processals de la instrucció portada a terme pels Tribunals que eviti una obstrucció de la instrucció per part de les autoritats policials, i també d'incrementar les garanties en la fase penal prèvia.

5. MESURES EN L'ÀMBIT DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

5.1. Transparència, accés a la informació i bon govern

El Parlament de Catalunya constata:

[81]

a) La tasca efectuada pel Parlament de Catalunya i el Govern de la Generalitat en l'adopció de mesures per millorar i promoure la transparència, l'accés a la informació pública i el bon govern.

[82]

b) El compromís de les formacions polítiques, amb representació al Parlament de Catalunya, en promoure i incrementar les mesures per millorar la transparència.

En aquest sentit,

[83]

c) El Parlament de Catalunya recomana continuar treballant des del Parlament de Catalunya, el Govern de la Generalitat, les corporacions locals i les formacions polítiques per tal d'establir un model de millora contínua en l'àmbit de la transparència adoptant les mesures necessàries per tal de fer-la efectiva.

[84]

d) El Parlament de Catalunya recomana persistir en la transmissió a la societat de la necessitat de la transparència en l'activitat pública i la participació efectiva de la ciutadania en la seva exigència i control social utilitzant els mecanismes establerts per aquesta finalitat.

[85]

e) El Parlament de Catalunya, per la seva part, es compromet a adaptar els mecanismes de regulació propis i els dispositius de transparència a fi que els criteris de compliment de la Llei de transparència, accés a la informació pública i bon govern segueixin els establerts per a la resta de subjectes obligats, sense cap diferència en l'exigència de transparència.

[86]

f) El Parlament de Catalunya insta el Govern de Catalunya a desplegar de manera prioritària les accions previstes en la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, oferint als ens obligats per la norma una informació clara i la sensibilització necessària per a fomentar amb totes les garanties el compliment de la llei, i garantir el bon funcionament de les autoritats i els òrgans responsables dels deures de compliment.

[87]

g) El Parlament de Catalunya insta el Govern de Catalunya a crear un marc estable de coordinació amb el món local per a desplegar i aplicar la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern en el seu àmbit competencial, facilitant les formes de cooperació necessàries.

[88]

h) El Parlament de Catalunya insta el Govern de Catalunya a fer les actuacions necessàries perquè els partits polítics, les associacions i fundacions vinculades, les organitzacions sindicals i empresarials, totes les empreses i els ens adscrits i vinculats al sector públic, i les entitats privades afectades per la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern adoptin els instruments necessaris per tal de desplegar i donar compliment a la llei amb totes les garanties, especialment pel que fa a la gestió econòmica, comptable i patrimonial.

[89]

i) El Parlament de Catalunya insta el Govern de Catalunya a dissenyar, aplicar i desplegar una campanya de difusió que informi els ciutadans de Catalunya sobre els nous drets adquirits per la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

[90]

j) El Parlament de Catalunya insta el Govern de Catalunya a elaborar d'un pla formatiu en transparència adreçat als funcionaris i d'una campanya informativa adreçada a la ciutadania.

[91]

k) El Parlament de Catalunya insta el Govern de Catalunya a potenciar els mecanismes de participació col-

laborativa de la ciutadania per mitjà del Portal de la Transparència per afavorir la implicació de la ciutadania en el disseny i la gestió dels afers públics i en la definició de plans i polítiques públiques, facilitant la presentació d'iniciatives legislatives i la seva participació en els processos d'elaboració de les normes legislatives i reglamentàries, i també el desenvolupament dels instruments per poder promoure la convocatòria de consultes.

[92]

l) El Parlament de Catalunya insta el Govern de Catalunya a concretar davant la ciutadania els objectius i valors vinculats a la transparència dins de cada àmbit o sector de l'actuació administrativa, mitjançant l'aprovació de Cartes de serveis específiques que incorporin compromisos explícits de transparència en la prestació dels serveis públics.

5.2. De la contractació pública

El Parlament de Catalunya constata:

[93]

a) L'avenç efectuat en la regulació de la contractació pública per tal d'evitar actuacions que atempten contra la lliure concurrència i la igualtat d'oportunitats.

[94]

b) El seu reconeixement envers la tasca realitzada els darrers anys per l'Oficina de Supervisió i Avaluació de la Contractació Pública (OSACP), amb l'aprovació del Codi de principis i conductes recomanables en la contractació pública o la constitució de la Comissió d'Ètica en la Contractació Pública, que sense cap mena de dubte ha contribuït a donar resposta a tots els principis, requisits i condicions que aquesta contractació, pel fet de ser pública, ha de reunir.

[95]

c) La millora en la informació pública relativa a la contractació que ha suposat l'entrada en funcionament del Portal de la Transparència.

En aquest sentit,

[96]

d) El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Catalunya a continuar adaptant la regulació sobre contractació pública en les diferents fases de contractació per tal d'aconseguir encara una major transparència, publicitat, lliure concurrència i igualtat d'oportunitats.

5.3. Dels organismes de control

El Parlament de Catalunya constata:

[97]

a) La necessària tasca que efectuen els organismes de control per tal de fiscalitzar les administracions públiques i garantir la transparència i el bon govern.

[98]

b) La voluntat de les formacions polítiques amb representació al Parlament de Catalunya en promoure i incrementar les mesures per a millorar l'efectivitat i eficiències dels organismes de control en la tasca que els és pròpia.

El Parlament de Catalunya recomana:

[99]

c) Potenciar els òrgans de control existents a Catalunya i contribuir a la difusió de les funcions i les tasques que realitzen.

[100]

d) Implantar com a obligació donar resposta per part dels ens fiscalitzats sobre les accions realitzades per donar compliment a les observacions i recomanacions fetes pels òrgans de control.

[101]

e) Prioritzar la planificació de les tasques de la Sindicatura de Comptes per a poder fiscalitzar entitats o àrees específiques de risc.

[102]

f) Promoure mesures per a millorar les actuacions que desenvolupen la Sindicatura de Greuges, la Sindicatura de Comptes i l'Oficina Antifrau i fer més efectives les tasques que els siguin pròpies com a organismes de control.

[103]

g) Facilitar el paper fiscalitzador dels interventors i secretaris a l'Administració local centralitzant a la Sindicatura de Comptes els advertiments d'il·legalitat que explicitin.

6. MESURES EN L'ÀMBIT DEL TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ

[104]

La necessària regeneració democràtica no es pot fer exclusivament des de la política i necessita de la coresponsabilitat d'altres agents, com és el cas dels mitjans de comunicació. Més que més quan, tal com han fet palès alguns dels compareixents de la Comissió, vivim moments en què s'utilitza la difusió d'informacions sense contrastar o falses amb interessos polítics i per a desacreditar determinats actors.

En aquest context d'abundant informació característic de la nostra societat, es fa més necessari que mai reivindicar també uns mitjans de comunicació rigorosos i que es regeixin pels valors establerts en el codi deontològic periodístic. S'han de buscar fórmules mitjançant les quals es facin compatibles el dret a la informació amb els drets individuals com el dret a l'honor, a la intimitat i, també, el dret a la reparació per a aquells

casos en què les notícies donades es demostrin falses o quan es produeixi un canvi en l'estat d'aquestes notícies, com les imputacions.

Com reclama el codi deontològic del col·legi de periodistes, «evitar afirmacions o dades imprecises i sense base suficient que puguin lesionar o menysprear la dignitat de les persones i provocar un dany o descrèdit injustificat a institucions i entitats públiques i privades, així com la utilització d'expressions o qualificatius injuriosos».

En aquest sentit:

[105]

a) El Parlament de Catalunya insta a obrir, en el marc del Pacte per a la Lluita contra la Corrupció, un debat amb els agents implicats, entre aquests els col·legis professionals, sobre el paper dels mitjans de comunicació, que abordi la conciliació del dret a la informació amb el respecte del secret sumari, de la presumpció d'innocència com a fonament del nostre estat de dret i la garantia dels drets de totes les parts implicades en el procés. Aquesta reflexió s'estendrà a l'anàlisi de la legislació comparada del nostre entorn.

[106]

b) En el mateix marc del debat del Pacte, en el cas de procediments judicials penals, i davant de la situació d'indefensió i vulnerabilitat que poden ocasionar algunes informacions aparegudes, cal acordar un protocol comú per a la rehabilitació pública en cas d'exculpació.

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya considera necessari que els mitjans de comunicació garanteixin un tractament informatiu equivalent al tractament previ rebut pels mitjans de comunicació tant en el cas de sentència exculpatòria com en el cas d'inexistència d'acusació.

[107]

c) Sobre el secret sumari, la cohabitació entre periodisme i justícia és possible sempre que la difusió de dades sumaries no perjudiqui les investigacions que els magistrats porten a terme en secret perquè el procés es desenvolupi de manera exitosa.

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya considera que l'interès periodístic ha de ser d'informar d'acord amb l'interès general i insta a garantir que tota informació referent a un sumari no vulneri en cap cas la presumpció d'innocència o vulneri el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge.

[108]

d) Finalment, aquesta cohabitació de drets s'ha de fer extensiva a altres àmbits com és el cas de les anomenades «penes del telenotícies».

En aquest sentit, el Parlament de Catalunya insta a fer compatible el dret a la informació amb la presumpció d'innocència i altres drets abans esmentats, seguint els

principis de proporcionalitat i seguretat en l'exposició pública dels detinguts.

[109]

Al mateix temps, el Parlament considera necessari que aquesta necessària reflexió sobre el paper dels mitjans de comunicació en determinades situacions en què conflueixen diferents drets no ha de ser exclusiva d'aquest àmbit, sinó que s'hauria de fer extensiva a altres casos, com ara accidents o tragèdies en què aquests drets poden topar.

1. INTRODUCCIÓ

[110]

Amb relació a l'objecte dels treballs de la Comissió

Reobrir la Comissió en la propera legislatura.

Delimitar l'objecte d'estudi de manera més precisa i d'acord amb el temps disponible.

[111]

Amb relació a l'objectiu de la Comissió i de les comissions d'investigació parlamentària sobre fets il·lícits amb procediments judicials oberts

Desenvolupar l'article 58 del Reglament del Parlament per a definir amb claredat l'objectiu de les comissions d'investigació.

[112]

Amb relació als límits dels treballs de la Comissió i propostes de millora per a futures comissions d'investigació

Reforçar els mitjans d'estudi i anàlisi de la informació que el Parlament posi a disposició de les comissions d'investigació.

2. BLOC CAS PUJOL

2.1. SOBRE LA MANRERA D'EXERCIR LA RESPONSABILITAT POLÍTICA DE JORDI PUJOL

Els pactes polítics amb clàusules de protecció mútua

[113]

El Parlament de Catalunya demana a l'expresident Jordi Pujol i Soley que sol·liciti aixecar el secret bancari sobre els comptes que ell i la seva família han tingut a l'estranger, donar explicacions complertes a la ciutadania i a les autoritats fiscals i judicials sobre tots els moviments d'aquests comptes per tal que se'n pugui determinar l'ajustament a la legalitat i a l'ètica cívica.

[114]

Demandar a l'expresident Pujol que denunciï, o que testifiqui, les pràctiques irregulars que hagi pogut observar en persones membres del seu entorn més immediat.

[115]

Reprovar l'actuació del Departament d'Empresa i Ocupació en la gestió del conflicte de les ITV en la legislatura 2010-2012.

[116]

Establir un registre d'entrades i sortides a l'estranger de càrrecs públics que comportin la mobilització d'efectius policials per a la seva seguretat.

2.2. AMB RELACIÓ A L'ACTITUD DE L'EXECUTIU ESPANYOL EN RELACIÓ AL CAS PUJOL

[117]

El Parlament de Catalunya denuncia la pràctica d'utilitzar documents sense cap tipus de versemblança per part de les institucions del Govern de l'Estat per a generar estats d'opinió i influir en el comportament electoral.

[118]

El Parlament de Catalunya reprova el Ministre de l'Interior per la seva manca de col·laboració amb la Comissió, per la manca de resultats en la lluita contra la corrupció, per la negligència amb què ha actuat en la investigació dels casos de corrupció que afecten el Partit Popular i per l'ús partidista de les seves actuacions relacionades amb casos de corrupció.

[119]

Modificar la normativa amb relació a l'obligació de comparèixer al Parlament de Catalunya, per a ampliar els supòsits d'obligatorietat i les sancions pel fet de negar-s'hi.

2.3. AMB RELACIÓ ALS VINCLES DEL CAS CAMARGA AMB EL CAS PUJOL

[120]

El Parlament reprova l'actitud d'opacitat d'Alícia Sánchez-Camacho amb relació al cas Camarga, també anomenat cas Método 3 i pel fet d'haver fet afirmacions contradictòries en les seves declaracions en seu judicial i en seu parlamentària.

[121]

El Parlament reprova l'actitud d'Alícia Sánchez-Camacho per no haver posat en coneixement de la justícia tots els fets delictius, o presumptament delictius, dels quals va ser informada durant el dinar del restaurant La Camarga.

3. BLOC SOBRE PRÀCTIQUES DE CORRUPCIÓ POLÍTICA

Amb relació al cas Mercuri

[122]

El Parlament de Catalunya reprova la gestió de Manuel Bustos al capdavant de l'Ajuntament de Sabadell

i la considera una manera de governar que afavoreix l'abús de poder, el sentit patrimonial respecte a les institucions que són de tots, el tràfic d'influències i la pèrdua de drets, recursos i llibertats dels ciutadans.

4. BLOC SOBRE FRAU I EVASIÓ FISCAL

4.1. AMB RELACIÓ A LA LLUITA CONTRA EL FRAU I L'EVASIÓ FISCAL

[123]

El Parlament de Catalunya insta el Govern a elaborar un informe oficial sobre l'impacte del frau fiscal, amb indicadors d'avaluació de frau fiscal i del seu impacte en la economia catalana.

[124]

Espais lliures de paradisos fiscal, cal el compromís de totes les administracions, ajuntaments, diputacions, comunitats autònomes, també del Govern de l'Estat, de no establir contractes públics ni acceptar concursos amb empreses que tinguin seus i filials en paradisos fiscals.

[125]

Endurir els codis penals i eliminar i revisar els terminis de prescripció del delictes.

[126]

Revisar el tractament penal de les activitats inductores al delictes fiscal, per exemple, definint un il·lícit penal per a l'oferiment al mercat de serveis idonis per la defraudació tributària, com fan algunes consultores.

4.2. AMB RELACIÓ A LA LLUITA CONTRA EL FRAU I L'EVASIÓ DES DE L'ADMINISTRACIÓ TRIBUTÀRIA

[127]

Prestigiar la «reputació fiscal». Prestigiar els ciutadans i les empreses que compleixen les lleis, les tributàries, les de contractació i les de convivència en les institucions públiques. L'objectiu és assolir que el compliment de les lleis fiscals i el compliment de les lleis de dret públic sigui cada cop més general i, per tant, hi hagi menys supòsits d'incompliment.

[128]

Garantir que les oficines que té actualment l'Administració d'hisenda actualment funcionin de manera més eficient i disposin de més efectius.

[129]

Els supòsits d'incompliment requereixen la repressió d'una justícia eficaç i ràpida. El pitjor que pot succeir és que en alguns dels grans casos es trigui molts anys a resoldre sentència i que quan aquesta es produeixi acabi amb prescripcions.

[130]

Cal una justícia eficaç, en seu contenciosa administrativa i en seu penal, en què es doni prioritat a la restitució del dany causat sobre la pena i que, una part del càstig sigui molt més l'ostracisme, per tant, l'aïllament, que no la pèrdua de la llibertat.

[131]

Basar el delictes contra la hisenda pública en la valoració de les conductes i no en les quanties. Reconsiderar el límit de 120.000 euros. Amb els contribuents defraudadors, cal preguntar-se fins a quin punt tenen dret a defraudar fins a 120.000 euros sense que pràcticament no els passi res.

[132]

Més que fer pública la llista dels defraudadors, és *preferible fer públic l'índex de contribuents*; el que a Suècia, durant cinquanta anys, s'ha anomenat el *tax Ealing calendar*, però fer-ho durant deu anys. Durant deu anys *fer públiques les bases imposables i les quotes declarades*

[133]

L'elusió no porta sanció, no es castiga, en el nostre ordenament. Davant l'elusió fiscal caldria *redefinir*, com diu el Tribunal de Justícia de la Unió Europea, *els fets, i que tributin com havien de tributar*.

[134]

Passar del model d'acció-repressió per a tots els contribuents a un model de relació cooperativa estratificant els contribuents segons quina sigui la seva actitud i la seva conducta cap la hisenda pública.

[135]

Arbitratge fiscal obligatori a partir d'una determinada quantitat. *La conciliació* evita col·lapsar el funcionament dels tribunals. Abans de posar un recurs, cal demanar una conciliació, un *concordat*. Hi ha una dotzena d'instruments pensats per a evitar d'arribar al conflicte.

[136]

Avançar cap a l'establiment de models com l'alemany, perseguir qui enganya, qui amaga, qui falseja. La majoria de contribuents estan altament controlats amb el desenvolupament de les eines informàtiques. Cal prioritzar els esforços de persecució en els perfils de contribuents més propensos a l'engany.

[137]

Actuar contra el frau industrialitzat. Hi ha fenòmens del frau d'aquest tipus que són la rentadora automàtica dels grups mafiosos i de delinqüència internacional més importants que hi ha al món, perquè són extraordinàriament rendibles, són difícils de detectar, muten de tal manera que del frau de les entregues de béns es passa al frau de la prestació de serveis, frau amb Internet, frau amb energia elèctrica, frau amb hidrocar-

burs, frau amb minuts d'Internet, etc. amb una gran quantitat de variants.

4.3. EN RELACIÓ A LES ENTITATS FINANCERES I ELS GRANS PATRIMONIS

[138]

Per a evitar que els bancs facilitin el frau: legislar perquè els bancs facilitin el creuament de dades, tot protegint el dret a la protecció de dades, però permetent sistemes de creuament que permetin detectar els defraudadors.

[139]

Es necessita *més anàlisi sobre les transaccions*, amb *més col·laboració amb els bancs locals* per a poder afrontar els mecanismes d'opacitat i d'evasió fiscal, i també el blanqueig de capitals.

[140]

S'ha de desenvolupar la normativa que regula els intermediaris bancaris i les seves obligacions de col·laboració amb les autoritats fiscals.

[141]

Coordinació de les fiscalies anticorrupció, uns marcs jurídics compartits de nivell europeu, eina informàtica per a monitoritzar les transaccions bancàries a Europa per a elaborar els mapes de fluxos financers útils per a detectar el frau fiscal.

4.5. ALTRES QÜESTIONS RELACIONADES AMB EL FRAU I L'EVASIÓ FISCALS.

El Parlament de Catalunya insta al Govern a:

[142]

a) Fer les actuacions oportunes davant el Govern de l'Estat i el Govern d'Andorra perquè que adoptin les mesures necessàries per a lluitar contra l'evasió fiscal.

[143]

b) Intensificar els sistemes de cooperació administrativa entre les autoritats tributàries dels estats espanyol i andorrà, de manera que s'arribi a l'intercanvi automàtic d'informació de rellevància fiscal, la qual cosa suposa la transmissió sistemàtica i periòdica de la informació dels contribuents des de l'Estat de la font, on es produeix la renda o rendiment, cap a l'Estat de residència fiscal del contribuent.

5. BLOC DE MESURES I PROPOSTES PER A UNA POLÍTICA NETA DE CORRUPCIÓ

Sobre el marc institucional per combatre la corrupció

[144]

Cal ara, inexcusablement, que els g incorporin a l'agenda política uns estàndards de conducta en la vida

pública i de foment de la integritat institucional amb tolerància zero amb la corrupció.

[145]

Cal reforçar de manera clara i decidida tots els elements que conformen el sistema nacional d'integritat: transparència i accés a la informació pública, òrgans de control, funció pública, regulació dels conflictes d'interès, de l'activitat de lobby, del finançament dels partits polítics, poder judicial, etc.

[146]

Cal un treball de naturalesa preventiva dins les institucions de Catalunya. Aquest enfocament preventiu parteix de la idea que l'exercici de les funcions públiques és intrínsecament vulnerable als riscos de corrupció. I aquest és un risc que cal gestionar.

5.1. PROPOSTES DE TRANSPARÈNCIA DEL SECTOR PÚBLIC

[147]

Cal que els poders públics de Catalunya incorporin com a prioritat en les seves campanyes institucionals el coneixement, la promoció i la difusió entre la ciutadania del dret d'accés a la informació pública i els seus mecanismes de garantia.

[148]

Cal que el desplegament reglamentari garanteixi la professionalitat i la independència de les persones integrants de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (CGDAIP) sobre la base d'una prèvia tria respectuosa amb els principis d'igualtat, mèrit i capacitat, i derivada d'una convocatòria pública.

[149]

Cal reforçar les funcions de supervisió del compliment de la legislació vigent en matèria de transparència i accés a la informació pública i, molt especialment, les relatives al compliment pels subjectes obligats dels deures i continguts exigibles en matèria de publicitat activa.

[150]

Cal garantir que la provisió dels llocs de treball adscrits a la CGDAIP es produeixi d'acord amb els principis de publicitat, igualtat, mèrit i capacitat propis de l'ocupació pública.

5.2. SOBRE LA TRANSPARÈNCIA I ELS LOBBIES O GRUPS D'INTERÈS

[151]

Cal que el desplegament reglamentari del títol IV de la Llei 19/2014, de transparència, sigui especialment curós i rigorós a l'hora de definir tant el codi de conducta com el procediment d'investigació i de tramitació de les denúncies, i que es desenvolupin significativament

les previsions de la llei, establint el corresponent mecanisme de supervisió i concretant els aspectes sancionadors.

[152]

Cal que la informació que alimenta el registre no només provingui de la que puguin facilitar els *lobbies* sinó, molt especialment, de la que proporcionin tant els servidors públics com els electes per via de transparència activa (agendes públiques).

[153]

Cal que el Parlament de Catalunya i els ens locals implementin els seus registres de grups d'interès d'acord amb les consideracions anteriors.

5.3. PROPOSTES PER A REFORÇAR LA INTEGRITAT INSTITUCIONAL

[154]

En aquest sentit s'han d'establir pautes i directrius estratègiques al més alt nivell al Govern, als departaments, a les empreses públiques i als ajuntaments. S'han d'establir codis ètics, comitès d'ètica i programes de formació, més enllà de la sensibilització inicial.

[155]

En aquest sentit *cal que els ens públics de Catalunya treballin per enfortir els seus sistemes d'integritat institucional*. Aquest fet suposa l'aprovació explícita de polítiques d'integritat, l'esforç per a avaluar el seus propis sistemes d'integritat per a acabar dissenyant i implantant plans de prevenció de la corrupció que impliquin al conjunt de les organitzacions públiques.

[156]

Cal promoure i implantar la formació en integritat i ètica pública dels servidors públics de Catalunya per sensibilitzar-los de la importància de gestionar els riscos de corrupció inherents a l'exercici de determinades funcions públiques.

[157]

Cal desenvolupar una política de formació per a tots els empleats públics que incorpori l'eix d'integritat en l'acollida i la formació continuada.

[158]

Cal que el Parlament concreti els estàndards de conducta previstos en la normativa a les especificitats dels parlamentaris i el personal i posés en marxa accions formatives.

[159]

En l'àmbit educatiu cal sistematitzar una política curricular que incorpori la perspectiva de l'ètica i la integritat de manera transversal.

[160]

Cal introduir continguts d'ètica i integritat en el currículum de secundària, amb la finalitat de contribuir en l'educació dels joves en tot allò que fa referència a la integritat personal i a la coherència en les conductes individuals amb l'objectiu últim d'establir una cultura de l'honestat i de la transparència.

[161]

Cal potenciar la introducció de continguts d'ètica, integritat i lluita contra la corrupció en diferents disciplines i formats de la formació universitària (graus, postgraus i formació continuada).

5.4. PROPOSTES PER A REFORÇAR ELS MECANISMES DE CONTROL

[162]

Publicar els comptes anuals i les auditories de totes les entitats que formen part del sector públic de Catalunya i que hi estiguin obligades per la seva normativa. La publicació es farà amb els elements necessaris per a que pugui ser entesa per la ciutadania.

[163]

Creació d'una plataforma/registre únic de tot el sector públic català on garantir el rendiment de comptes en els terminis legals establerts i indicant les auditories internes i externes realitzades.

[164]

Implantar com a obligació donar resposta per part dels ens fiscalitzats sobre les accions realitzades per donar compliment a les observacions i recomanacions fetes pels òrgans de control.

[165]

Vincular la percepció de subvencions o transferències per part de qualsevol ens públic o entitat perceptora de fons públics al compliment de les obligacions registrals i d'informació.

5.5. PROPOSTES A L'ENTORN DELS CONFLICTES D'INTERÈS I LES INCOMPATIBILITATS

[166]

Per abordar aquesta matèria, el Parlament acorda demanar a l'Oficina Antifrau que elabori un informe específic que sobre el conflicte d'interès que inclogui una anàlisi normativa comparada, amb identificació de les bones pràctiques a nivell comparat i un recull de l'experiència a Catalunya en les diferents administracions públiques de Catalunya, amb l'objectiu de fer un diagnòstic sobre l'abast real del problema en el nostre país.

5.6. PROPOSTES EN RELACIÓ A LA FUNCIO PÚBLICA

[167]

Cal una reforma de la funció pública que estableixi un nou model de governança i organització inspirat pels principis de màxima integritat, coordinació i responsabilització dels diversos actors. Aquesta reforma hauria de:

- assegurar un sistema d'accés basat exclusivament en els principis de mèrit i capacitat
- un model de carrera professional
- la socialització, mitjançant formació d'acollida i continuada, en continguts i valors compartits de tots els empleats públics.
- la centralització de la selecció del personal de tot el sector públic de Catalunya,
- la despolitització i tecnificació de l'estructura administrativa fins als nivells superiors
- l'exigència d'acreditació de la capacitat professional als directius públics,
- mitjançant una selecció pública i meritocràtica,
- acotar el nomenament i funcions del personal eventual
- restringir al màxim la lliure designació.

[168]

Arbitrar mecanismes de protecció que assegurin «una alternativa segura al silenci» per a les persones que, de bona fe, comuniquin casos de corrupció amb l'objectiu de fomentar la denúncia interna i evitar les represàlies a qui col·labora en la detecció i persecució d'irregularitats.

[169]

Desenvolupar una regulació específica amb rang de llei, emmarcada en una estratègia nacional d'integritat que, en matèria de funció pública, resulti coherent amb altres règims legals, com ara els relatius a la normativa penal i processal criminal.

5.7. PROPOSTES EN RELACIÓ A LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA

[170]

Cal posar en funcionament mesures efectives per reduir l'ús abusiu d'aquells mecanismes previstos en la normativa que permeten «flexibilitzar» els principis de la contractació pública com són els contractes menors, els procediments negociats, especialment els que són sense publicitat, o els modificats i les pròrrogues dels contractes.

[171]

Cal implementar mesures com la *professionalització dels gestors* mitjançant la planificació de la formació integral dels professionals i responsables públics en aquest àmbit; no només en els aspectes jurídics sinó en valors i estàndards ètics per tal d'evitar conflictes d'interès i reduir el risc de corrupció, en definitiva.

[172]

Cal plantejar la *clara segregació de les funcions* públiques de detecció, definició i justificació de la necessitat pública de contractar, de les funcions de caràcter merament administratiu com són la de licitació/adjudicació i/o seguiment de l'execució del contracte, evitant, en qualsevol cas, situacions de dependència jeràrquica entre els responsables d'ambdues funcions.

[173]

Cal plantejar la possibilitat de centralitzar aquestes tasques administratives en algun o alguns pocs ens especialitzats per tal d'incrementar l'eficiència en la gestió i garantir el màxim respecte als principis d'igualtat, no discriminació i lliure concurrència.

5.8. PROPOSTES RELATIVES A EVITAR LA CORRUPCIÓ EN L'ACTIVITAT DE FOMENT

[174]

En cas que, per les característiques del beneficiari o l'activitat, realment no sigui possible promoure la concurrència, l'assignació nominativa en els pressupostos resultarà sempre més ajustada als principis d'igualtat, objectivitat i transparència que la concessió directa.

[175]

En aquest sentit, cal objectivar, justificant jurídicament i tramitant conforme la normativa aplicable, el judici de valor abstracte respecte de la conveniència o l'interès social o polític de la realització de determinada activitat per un subjecte per tal de concedir subvencions excloses de concurrència.

[176]

En el cas de concessió directa de subvencions, *és imprescindible que l'òrgan competent motivi i justifiqui de forma veraç, objectiva i suficient l'interès públic implicat*, per a que els òrgans de control comptin amb els suficients elements per fer la seva valoració. En cap cas la simple remissió al precepte legal que empara l'excepcionalitat no pot servir per justificar la no aplicació de la regla general de concurrència i publicitat.

5.9. PROPOSTES EN RELACIÓ AL FINANÇAMENT DELS PARTITS POLÍTICS

[177]

Cal *normalitzar la comptabilitat de les formacions polítiques*, desenvolupar el seu control intern i reforçar la

fiscalització externa del Tribunal de comptes per tal de garantir la regularitat, transparència i publicitat de la seva activitat economicofinancera. A tal efecte, es proposen les següents tres mesures específiques:

[178]

Cal aprovar un Pla de comptabilitat adaptat a les Formacions Polítiques.

[179]

Cal desenvolupar normativament el sistema de control intern dels partits polítics previst en l'article 15 de la LO 8/2007 per tal de garantir, d'una banda, l'adequada intervenció i comptabilització de tots els actes i documents dels que es deriven drets i obligacions de contingut econòmic, i, de l'altra, la independència dels mecanismes de control intern.

[180]

Cal augmentar els recursos financers i de personal del Tribunal de comptes destinats específicament al control de les formacions polítiques.

[181]

Donar *compliment a l'obligació d'efectuar auditories internes* per part dels partits polítics, establerta a l'article 15 de l'actual llei de finançament dels partits polítics.

[182]

Cal que els partits polítics que encara no ho facin *divulguin els seus comptes anuals* (Balanç, Compte de pèrdues i guanys, Memòria explicativa) i els béns patrimonials de forma obligatòria a la pàgina web, en lloc visible i de fàcil accés.

[183]

Cal que la Sindicatura de Comptes organitzi un registre públic on es publiquin els comptes anuals i altra documentació que aportin els partits polítics i llurs fundacions i associacions vinculades relatives al seu finançament.

[184]

Cal despolititzar els òrgans encarregats del control del finançament dels partits polítics, mitjançant un sistema d'elecció dels membres de les seves cúpules professional i no partidista.

[185]

Cal que *els partits comuniquin qualsevol modificació de les condicions del deute* al Tribunal de comptes i a la Sindicatura de comptes, que faran públiques aquestes modificacions i les noves condicions, mitjançant el registre específic organitzat a l'efecte i publicat al web de la institució de control.

[186]

Desenvolupar com a llei, aquelles parts de l'*acord de transparència i autolimitació* de despeses electorals i de finançament dels partits polítics no desplegats en la seva totalitat.

[187]

Adscripció d'un auditor permanent designat per la Sindicatura de Comptes per auditar la comptabilitat dels partits polítics, amb l'obligació de presentar públicament un informe anual.

[188]

Compliment efectiu de la llei de finançament de partits polítics: presentació dels pressupostos de campanya electoral a la Sindicatura de Comptes; desenvolupar un règim sancionador per incompliments; control de la relació dels partits amb les entitats financeres.

5.10. PROPOSTES EN RELACIÓ A L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA

[189]

Cal introduir nous tipus delictius, com ara l'enriquiment injustificat dels càrrecs públics.

[190]

Cal revisar, a l'alça, els terminis de prescripció de certs delictes relacionats amb la corrupció i el frau fiscal.

[191]

Cal una regulació de l'indult més rigorosa i, en especial, limitativa per als delictes comesos des de l'àmbit de l'exercici de la responsabilitat política.

[192]

Calen millores en l'àmbit processal com la supressió o reducció dels aforaments i del suplicatori; l'agilització dels macro processos mitjançant la modificació de les regles de connexitat; la revisió del règim de recursos; la redefinició de les competències del Tribunal del Jurat i les de l'Audiència Nacional en aquesta mena de delictes i la dotació d'equips de pèrits independents al servei de jutges i fiscals.

[193]

També és necessari arbitrar sistemes per limitar la presència d'imputats i processats en la vida pública. Es poden introduir fórmules processals que permetin la separació de l'exercici de responsabilitats públiques de les persones implicades en casos de corrupció.

[194]

Promoure un acord entre partits per evitar incloure en les llistes electorals les persones implicades en casos de corrupció.

[195]

Cal allunyar la influència política en la provisió dels membres dels tribunals superiors i en l'òrgan de govern dels jutges, en els termes recomanats per l'informe del GRECO a la 4a ronda d'avaluació de 2013.

[196]

Cal adoptar les mesures que s'escaiguin per possibilitar i enfortir la cooperació interinstitucional a nivell internacional, clau en la delinqüència internacional.

INTRODUCCIÓ

[197]

1. La necessitat de regenerar la gestió pública i lluitar contra la corrupció es una obligació política i social. És un deure moral de totes les forces polítiques democràtiques, hem de treballar amb el màxim consens possible per assolir propostes concretes per a una major transparència. No podem consentir pràctiques ni actituds que deterioreni la confiança dels ciutadans i ciutadanes envers les institucions i la política, com una forma honesta de resoldre els problemes de la societat. La millora de la qualitat democràtica ha d'acabar amb la sensació d'impunitat creixent que existeix entre la ciutadania que acaba generant frustració i desmoralització col·lectiva així com una crisi de confiança en les institucions. Els dèficits en transparència i accés a la informació pública sovint han suposat un espai adient per a les pràctiques de corrupció.

[198]

2. Aquesta comissió d'investigació obeeix a la lògica parlamentària de control; l'objecte final no persegueix declarar en conseqüència la possible responsabilitat jurídica de persones físiques o jurídiques que puguin estar relacionades amb les qüestions objecte de la investigació, sinó escatir la responsabilitat política de l'administració pública, i en especial dels seus responsables, que per acció o per omissió hagin intervingut en els fets objecte d'anàlisi i a on la seva actuació no hagi estat imparcial. És també objecte de la Comissió assenyalar si hi ha hagut aprofitament de la posició de preeminència pública per afavorir interessos particulars per obtenir beneficis personals, empresarials o de partit. Les conclusions de la comissió d'investigació són necessàriament valoracions de naturalesa política.

[199]

3. Els treballs de la Comissió d'investigació han cavalcant en la coincidència temporal d'una investigació parlamentària i una de judicial, donat que algunes de les qüestions analitzades o be estaven en investigació judicial o ho han acabat estant, fet que en moltes de les compareixences ha produït l'efecte que el compareixent s'acollís al dret de prioritzar la seva defensa da-

vant els tribunals a la col·laboració amb el Parlament. Això pot haver acabat generant incredulitat ciutadana sobre els efectes d'una comissió d'investigació parlamentària.

[200]

4. En els treballs de la Comissió, malgrat aquestes interferències, s'han manifestat algunes carencies ja indicades en el seu informe per l'Oficina Antifrau de 26 de juliol de 2010 arrel de la Comissió del Cas Palau i que caldria tenir en compte d'introduir en els mecanismes reglamentaris que regeixen el funcionament de les comissions d'investigació del Parlament de Catalunya.

[201]

5. El desencadenant de la constitució de la Comissió d'Investigació, però, l'hem de situar al 25 de juliol de 2014, data en què qui va ser president de la Generalitat durant més de 23 anys va emetre un comunicat de premsa en què confessava l'existència de diners ocults per part de tota la seva família «a l'estranger» durant 34 anys seguits, 23 dels quals, és clar, van ser coincidents amb el seu càrrec de president de la Generalitat.

[202]

6. Jordi Pujol i Soley, fundador Convergència Democràtica de Catalunya i president de la Generalitat, una de les figures polítiques espanyoles i catalanes més emblemàtiques del darrer quart de segle XX, va provocar, amb aquella confessió, el major terratrèmol de la política catalana des de la recuperació de la democràcia, i va fer inevitable la creació d'una comissió d'investigació per a esclarir els fets a nivell polític, sobretot a partir de la seva primera compareixença al Parlament el 26 de setembre de 2014, en què va mostrar una actitud prepotent i de manca de respecte pel que representa el Parlament de Catalunya. Més enllà del fet –inacceptable i sense precedents en qualsevol democràcia europea– que un president hagi estat cometent frau fiscal durant 34 anys, les explicacions sobre la «deixa» que figuraven al comunicat eren del tot insuficients per a la societat catalana.

[203]

7. La declaració-confessió de qui havia estat president de la Generalitat del fet que durant tot el seu mandat havia ocultat diners a Hisenda tornava a obrir tot un seguit de qüestions que han planejat sobre la gestió dels governs de Jordi Pujol i Soley, i que sempre s'havien resolt posant l'èmfasi en uns suposats atacs dels governs de l'Estat en contra de Catalunya, que encarnava la figura de l'expresident.

[204]

8. S'han tornat a obrir escenaris de tancament en fals sobre algunes de les qüestions que van envoltar la fallida de Banca Catalana i els fets posteriors. El cas

Banca Catalana, tan lligada a la figura de Jordi Pujol i Soley, va ser presentat com un atac de l'Estat a Jordi Pujol i Soley, i a Catalunya per extensió, i va servir, doncs, per a construir i consolidar l'anomenat «pujolisme». En aquest escenari, és central la qüestió sobre si paral·lelament a la construcció de l'autogovern de Catalunya s'ha afavorit també la construcció d'un entramat de negocis a l'ombra del Govern, de les seves relacions amb determinats grups empresarials, dels intents de control dels mitjans de comunicació i les seves relacions amb sectors específics de la judicatura, i les seves connexions i la del seu partit, CDC, en alguns dels escàndols que els han sacsejat, des de Banca Catalana fins al cas Palau, passant pel cas CARIC, el cas de les loteries de la Generalitat, el cas Prenafeta, el cas VVM, el cas Treball, el cas Turisme, els cas Planasdemunt, el cas Casinos, el cas Gran Tibidabo, el cas Ferrovial –lligat a l'operació reformista–, el cas Europraxis, el cas Estivill i altres.

[205]

9. El context en què es va fer el comunicat, però, no era aliè a la confessió. Diverses informacions, anteriors i posteriors al famós 25 de juliol de 2014, apuntaven a diverses investigacions judicials sobre la possibilitat que membres de la família Pujol Ferrussola haguessin tingut comptes bancaris amb grans quantitats de diners ocults a l'estranger, la procedència dels quals era incerta i desconeguda.

[206]

10. Els rumors tan persistents que han recorregut la política catalana sobre percentatges i comissions, els precedents del Cas Palau, ITV, Pretòria i informes policials controvertits no han fet sinó augmentar el grau d'escepticisme i dubte davant la gestió de Jordi Pujol i Soley, el seu entorn familiar, i Convergència Democràtica de Catalunya al capdavant del Govern de la Generalitat al llarg d'un total de 30 anys. Uns dubtes que també han arribat fins a nombrosos membres de l'actual Govern, diversos consellers i fins i tot el seu president, ja que també va formar part dels governs de Jordi Pujol com a conseller d'Economia i conseller en cap. L'ombra de dubte sobre Artur Mas es deu també a la seva condició de beneficiari d'un compte bancari a Liechtenstein durant 24 anys, i que en ser el màxim responsable de la hisenda catalana no va fer repatriar.

[207]

11. La creació d'aquesta Comissió d'Investigació respon a un fet tan rellevant com el descobriment de l'engany de Jordi Pujol, i la seva família, als catalans i a les qüestions que plantejava. El seu pla de treball, però, ha volgut ser més exhaustiu i aquest element, sense deixar de ser central, s'ha vist diluït per altres casos de presumpta corrupció política que també requereixen la nostra atenció.

1. CONCLUSIONS

Pel que fa el frau i l'evasió fiscal

[208]

1. El volum del frau fiscal és excessiu. Malgrat les discrepàncies en les xifres relatives a aquest fenomen, com és la quantificació del frau fiscal actual, el que s'anomena economia submergida a Catalunya, i també al conjunt de l'Estat espanyol, pot estar al voltant del 20-25% del PIB, segons les fonts aportades. Això equivaldria, segons dades de la Plataforma per una Fiscalitat Justa, uns 16.000 milions d'euros per a Catalunya i fins a un total de 90.000 milions d'euros al conjunt de l'Estat. Aquestes mateixes fonts ens indiquen que la mitjana europea està entre el 10 i el 12% del PIB. A Catalunya, situar-se a la mitjana europea significaria una font addicional de recursos econòmics per a polítiques públiques.

[209]

2. El frau fiscal es centra principalment en rendes del treball per compte propi i grans empreses. El frau comès en declaracions de rendes per assalariats és pràcticament nul mentre que es considera que les tributacions realitzades per rendes no assalariades sí que són més susceptibles de frau fiscal. I en aquest sector, sobretot, tenen una gran repercussió els grans patrimonis i les grans empreses, que segons estimacions són responsables de fins al 72% del total del frau fiscal a Espanya.

[210]

3. Ineficàcia de l'Administració per a recaptar els impostos. S'ha coincidit de forma unànime a assenyalar la manca de recursos de què es disposa tant a l'Administració tributària com a l'Administració de justícia per a perseguir de forma més eficaç el frau i l'evasió fiscal. També s'ha apuntat a una excessiva complexitat de la llei, que afavoreix les grans fortunes en poder buscar el millor assessorament i la tributació més eficient, i penalitza el desconeixement de les persones amb menys recursos, que sovint es veuen immerses en un expedient d'hisenda per errors a l'hora de tributar. En aquest sentit, s'ha de destacar el que s'ha anomenat fracàs de l'Administració en la relació amb l'administrat en matèria fiscal, ja que s'ha considerat que és un model de relacions basat en la repressió i no en la cooperació, i en el fet de centrar les sancions (i delictes) per quanties totals de frau i no pel que es pugui considerar una actuació i actitud realment fraudulenta, més enllà de superar o no el topall sancionable o punible. No tot és frau fiscal, ja que s'estima que Espanya és el país de la Unió Europea amb més liquidacions no cobrades, amb un import de prop de 20.000 milions d'euros. En aquest sentit, s'han expressat alguns dubtes sobre el sistema de tributació per autoliquidació, sobretot en un context social que no promou el pagament d'impostos. Més mitjans no vol dir més unitats

de control, sinó aconseguir que les ja existents funcionin correctament i siguin eficaces. La multiplicitat d'organismes que persegueixen els delictes de corrupció i d'evasió de capitals pot ser, de fet, un problema si tots aquests estan infradotats i mancats de coordinació.

[211]

4. S'ha constatat pel testimoni dels experts que han comparegut el que podríem definir com la Indústria del frau o Enginyeria d'evasió. Existeix, efectivament, tota una indústria dedicada al negoci d'evasió de capitals, al seu allotjament a països considerats paradisos fiscals, o de tributació molt baixa, i a la posterior reinjecció d'aquests capitals al sistema en forma de blanqueig, i en la que no son alienes algunes entitats financeres amb seu en aquest països que es blinden en legislacions laxes i obstruccionistes, i en l'anomenat secret bancari que pot acabar emparant operacions il·lícites i delictives.

[212]

5. Un dels principals aprenentatges que la Comissió ha fet al llarg de les seves feines ha estat el fet que existeix una cooperació privada internacional per afavorir el frau fiscal i el blanqueig de capitals, mitjançant l'opacitat en les operacions i les transaccions financeres internacionals. I que un dels mecanismes principals en aquesta cooperació és el fet que el sistema financer, a nivell internacional, sovint treballa conjuntament en favor de l'opacitat. Per contra, la manca de recursos materials i humans, la poca coordinació entre governs i entre les institucions judicials dedicades a perseguir els evasors fiscals, i en molts casos la passivitat manifesta dels Governos, fa que la lluita contra aquests evasors sigui completament desigual. El disseny institucional europeu és totalment ineficient per atacar aquestes activitats opaques. Existeixen, de fet, Estats de la Unió Europea que es neguen a compartir informació bancària o fiscal amb els altres Estats membres de la UE.

[213]

6. S'ha analitzat també els efectes de l'elusió fiscal, les esclatxes de les lleis tributaries, que permeten alguns contribuents, actuant dins dels marges permesos per la normativa i fent una interpretació forçada d'aquesta, estalviar-se el pagament d'impostos. Tenint present que no hi ha delictes tributari, l'efecte social i la minva de l'elusió fiscal en els recursos públics són equiparables als del frau i l'evasió. Considerem que caldria trobar noves vies legislatives per eradicar aquestes pràctiques.

[214]

7. La corrupció és un delictes greu que desvia de manera irregular i perverteix el sistema de normes i la pròpia aplicació de la llei en benefici particular en detriment de l'interès general. La corrupció és també un

problema econòmic per la societat, al restar directament recursos al sector públic. La Unió Europea calcula en 120.000 milions d'euros el cost de la corrupció a Europa. Catalunya no és aliena a aquesta realitat, en contra d'algunes visions, ja que segons el darrer estudi de l'UE, Catalunya ocupa el lloc 130 d'un total de 172 regions en la classificació europea i obté la pitjor nota de totes les regions espanyoles. Una de les conclusions que podem extreure és que de practiques corruptes n'han existit i segueixen existint a Catalunya.

[215]

8. La corrupció també està íntimament lligada a l'existència dels paradisos fiscals i el secret bancari, al constituir aquests un amagatall perfecte pels increments patrimonials del corruptes, amb la qual no només amaguen el seu enriquiment, sinó els propis indicis d'activitat delictiva.

Sobre la confessió de l'expresident Jordi Pujol i Soley

[216]

1. La comissió d'investigació no ha pogut confirmar la veracitat de la declaració de l'expresident Jordi Pujol, en relació a la deixa del seu pare Florenci Pujol, dipositada segons sembla primer a bancs de Suïssa i després transferida a bancs Andorrans. No s'ha aportat cap tipus de document que avaluï la tesi expressada pel senyor Jordi Pujol Soley.

Tanmateix no hi ha hagut una explicació convincent, sobre per què Jordi Pujol i Soley, com a hereu, o com a representant legal dels seus fills menors d'edat, no va complir l'obligació de presentar al seu dia la declaració-liquidació per l'Impost sobre Successions –que no es va presentar– i de la qual va prescriure el dret de la Generalitat a liquidar l'import corresponent.

Tampoc per què no és va declarar ni liquidar l'Impost sobre la Renda de les Persones pels possibles rendiments de les inversions financeres ubicades, primer a Suïssa, i després a Andorra, al que cal afegir el fet de no presentar tampoc la declaració de l'Impost sobre el Patrimoni, tribut del que la recaptació està cedida a Catalunya. Impostos, segons quin fos el testament, que haurien d'haver estat presentats per l'expresident, de ser el veritable hereu, o els seus fills i la seva dona, de ser-ho ells.

[217]

2. Constatem l'actitud obstruccionista per part de la família Pujol Ferrusola en relació al coneixement dels comptes a on suposadament va estar dipositada la deixa del senyor Florenci Pujol. Constatem també declaracions a la Comissió que avalarien la hipòtesi que en aquestes comptes es feien altres tipus d'aportacions per part de membres de la família. No ha existit cap voluntat per part dels membres de la família Pujol Ferrusola de sol·licitar a la banca Suïssa i Andorrana l'aixecament del secret bancari, per poder seguir la traça-

bilitat d'aquesta suposada herència. Malauradament, les compareixences dels integrants de la família Pujol Ferrusola han resultat infructuoses per esclarir els dubtes.

[218]

3. Constatem l'existència de declaracions de compareixents que sostenen la hipòtesi de que els diners que la família Pujol Ferrusola tenia a l'estranger sense declarar, provenien en primera instància de la venda de les accions que la família tenia de Banca Catalana. No ha estat possible fixar una tesi plausible sobre el recorregut d'aquest paquet d'accions, atesa la nul·la col·laboració i aportació documental per part dels implicats. Volem destacar igualment la negativa del legítim successor jurídic de Banca Catalana, el BBVA, a facilitar totes les actes dels consells d'administració del període 1980-1990, que poguessin posar llum sobre aquesta qüestió per tal d'esclairir o confirmar la hipòtesi.

[219]

4. Constatem que les investigacions judicials que en l'actualitat s'estan instruint, que ha comportat la imputació de diversos fills i persones de l'entorn familiar Pujol Ferrusola, per causes diverses, no permet tenir en consideració la certesa de les seves declaracions a la Comissió d'Investigació donat el dret a no auto inculpar-se. Les declaracions s'han limitat a reiterar les manifestacions efectuades en seu judicial i de no haver comès cap acte il·lícit, sense l'aportació de cap document que rebatis les actuacions instruïdes per la fiscalia. Més enllà de la legalitat o no, que es determinarà en seu judicial, la Comissió sí que pot constatar un conjunt d'actuacions que han significat uns ingressos quantiosos pel patrimoni personal i familiar que sempre estant emmarcades en l'existència de relacions d'amistat i/o la coincidència d'atorgaments de contractes de la Generalitat de Catalunya i de resolucions que ha de dictar la pròpia Administració. La pròpia existència de facturacions per treballs sense cap tipus de contracte, el cobrament de treballs a través d'empreses pantalles ubicades fiscalment en altres països, l'existència també de facturacions per sobre el preu de mercat, la participació en empreses amb poca activitat que poden ser utilitzades com a empreses pantalles per desviar guanys il·lícits, l'evidència de contactes telefònics i també de missatges, fa creïble l'actuació dels fills de l'expresident Pujol per exercir la seva influència a favor de determinats projectes per obtenir rèdits personals.

[220]

5. Constatem també que alguns compareixents han manifestat que les actuacions emmarcades en l'activitat econòmica dels fills Pujol Ferrusola eren conegudes per l'expresident de la Generalitat Jordi Pujol i Soley, i que en cap cas es va adoptar cap decisió que delimités l'àmbit d'actuació econòmica empresarial, que deixés d'alimentar les sospites d'actuacions de

tracte preferent. No és versemblant que els alts càrrecs del Govern presidit per Jordi Pujol i Soley i de l'actual presidit per Artur Mas i Gavarró no fossin coneixedors de les activitats descrites, si a més atenem les relacions fins i tot d'amistat entre alguns d'ells.

[221]

6. Malgrat la no compareixença d'alguns propietaris i alts directius, atès que alguns grups parlamentaris no ho van considerar prioritari, es pot constatar l'existència d'empreses que han aconseguit contractes amb l'Administració de la Generalitat de Catalunya de forma continuada i que la seva relació amb membres de la família Pujol, tant en lo personal com en la relació política, no pot ser desmentida. Hi ha prou elements per veure-hi un entramat de favors creuats per aconseguir beneficis empresarials, personals i també pel partit dels presidents Pujol i Mas. Són constatables les actituds de tolerància dels governs de Jordi Pujol respecte als indicis de males pràctiques i irregularitats que afectaven a persones claus de les seves administracions.

2. RECOMANACIONS I PROPOSTES DE MILLORA

[222]

Es recomana revisar el reglament del Parlament en relació a les comissions d'investigació que permeti més agilitat i més aprofundiment en els temes.

En aquest sentit proposem al Parlament:

[223]

a) La conveniència de reforçar el paper de l'òrgan rector de les comissions d'investigació.

[224]

b) La inadequació de la pràctica consistent en facilitar o permetre a tot compareixent una intervenció prèvia, i limitació en el temps i en el contingut de les respostes de les persones compareixents per evitar intervencions amb finalitats espúries.

[225]

c) Concreció temàtica per evitar la dispersió d'objectius.

[226]

d) Limitació de compareixences a sol·licitar per a cada grup parlamentari.

[227]

e) Preferència perquè el torn de preguntes sigui sempre iniciat pel representant de la formació política que ha proposat la compareixença.

[228]

f) Evitació de la concurrència simultània de compareixents, atès el risc de pèrdua de l'oportunitat per a

la comissió de contrastar els testimoniatges dels convocats.

[229]

g) Necessitat de preservar els drets constitucionalment reconeguts a tota persona, particularment els drets a la dignitat i a la presumpció d'innocència; en aquest cas, preveure la interrupció dels treballs de les comissions parlamentàries d'investigació tan bon punt s'inicia un procediment judicial que té per objecte els mateixos fets.

[230]

En relació a la contractació administrativa, instar al Parlament a:

[231]

a) Una reforma de la Llei de Contractes del Sector Públic, que limiti la revisió dels preus de contractació, que limiti el fraccionament dels contractes, que modifiqui el règim actual d'adjudicació directa mitjançant contractes menors amb una reducció de les quanties dels imports dels contractes menors en les seves diferents modalitat així com una limitació estricta per llei de l'ús dels contractes menors. Limitar l'ús del procediment de la tramitació injustificada per via d'urgència i introduir-ho com a causa de nul·litat.

[232]

b) Publicar en temps real totes les adjudicacions de contractes públics amb tota la memòria econòmica i criteris d'adjudicació. Qualsevulla modificació del pressupost inicial també haurà de ser publicada.

[233]

c) Iniciar una reforma legislativa, per tal de que totes les Institucions, entitats i empreses que rebin recursos públics els quals siguin essencials pel desenvolupament de la seva activitat, adeqüin els seus processos de contractació a la Llei de Contractes del Sector Públic.

[234]

d) Revisar el reglament per al desplegament de la Llei de règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs de la Generalitat de Catalunya que garanteixin que la seva actuació serà objectiva i amb dedicació plena a les seves funcions, sense veure's mediatitzada per altres interessos.

En relació al frau i l'evasió fiscal.

[235]

a) Instar una reforma tributària en profunditat i un canvi de mentalitat que potenciï el civisme fiscal, instaurant mecanismes que facin percebre que el sistema fiscal és just i transparent i que es reten comptes perquè sapiguem en que es gasten i el destí de cada euro recaptat.

[236]

b) El nostre sistema fiscal pateix d'insuficiència recaptatòria per l'erosió de les bases imposables i l'enorme nivell de frau fiscal, és un dels problemes que expliquen en part el nostre elevat dèficit i deute públic. Els ingressos públics signifiquen el 37,8% del PIB, nou punt percentuals per sota la mitjana europea, creiem que cal dotar a les Administracions Tributaries dels mecanismes i recursos per lluitar contra el frau i assolir majors nivells de recaptació sense necessitat d'apujar les figures impositives.

[237]

c) La globalització i la llibertat de moviment dels grans capitals imposen enormes desafiaments als Estats. I l'elusió fiscal és potser un dels majors reptes, a curt termini, que ens enfrontem els països desenvolupats. Ja no n'hi ha prou amb parlar de tolerància zero amb el frau fiscal. També cal considerar la planificació fiscal agressiva com inacceptable des del punt de vista de la Responsabilitat Social de les empreses, fins i tot encara que es trobi dins de la legalitat. Per combatre aquests problemes, és primordial protegir la base imposable nacional de manera que es gravi a cada país el benefici que li correspongui per haver estat generat al seu territori. Proponem que s'estudiï la creació d'un impost sobre els beneficis desviats a través d'enginyeria fiscal per les grans multinacionals, que estarà ancorada en una nova redacció de la norma general anti-abús, és a dir, l'article 15 de la Llei general tributària, un tribut diferent a l'impost sobre societats o l'IRPF, de caràcter específic i temporal, que gravi tots aquells beneficis, no gravats per l'impost sobre societats, derivats d'operacions d'enginyeria fiscal transfronterera realitzades en abús de dret.

[238]

d) Limitar els llocs de lliure designació a les Agències Tributaries per evitar sospites de partidisme en les seves actuacions.

[239]

e) Instar a l'enduriment del Codi Penal per a tots aquells delictes que tinguin a veure amb el frau fiscal.

[240]

f) Instar en el marc dels convenis internacionals la regulació de la informació financera i fiscal entre països, per tal de limitar els efectes del secret bancari davant de comissions rogatòries judicials que puguin impossibilitar els moviments dels possibles defraudadors.

[241]

Finalment el Parlament de Catalunya considera que l'expresident de la Generalitat, Jordi Pujol i Soley, per haver desenvolupat el paper polític que ha tingut en la Catalunya moderna, i des d'una actitud ètica

que sempre ha demanat en els altres, hauria d'aportar ell i el seu entorn familiar més proper, tota la documentació patrimonial, de rendes i participacions societàries en les que han participat des de que va iniciar la seva alta magistratura com a President de Catalunya, així com l'aixecament del secret bancari dels comptes que pugessin tenir a l'estranger, per tal de comprovar la veracitat de les seves explicacions. Catalunya i els seus ciutadans es mereixen conèixer la veritat.

O. CONCLUSIONS GENERALS ENTORN AL DESENVOLUPAMENT DE LA COMISSIÓ D'INVESTIGACIÓ

[242]

Considerem recomanable en properes Comissions limitar l'abast de les mateixes, per tal de centrar-se més en objectius concrets. Això ha de permetre que qualsevol investigació pugui aprofundir més en els aspectes més centrals.

2.2. CONCLUSIONS

[243]

1. De totes les incògnites que planejaven sobre la confessió de Jordi Pujol Soley el 25 de juliol de 2014, les més importants continuen sense ser desvetllades: es mantenen dubtes sobre la motivació de la confessió, sobre el document que justificaria la deixa, sobre l'autèntic origen dels diners declarats, sobre la evolució que han tingut tots aquests diners al llarg del temps, i finalment sobre els motius pels que alguns fills no han realitzat cap mena de regularització.

[244]

2. Tot i que a la confessió, Jordi Pujol es comprometia a col·laborar amb les autoritats tributaries i judicials, a la Comissió hem constatat que això no ha estat així, ni per part de Jordi Pujol Soley, ni per part de la resta de la família que ha comparegut, que en la majoria de casos no ha contribuït a desvetllar les incògnites.

[245]

3. Particularment, pel que fa a la compareixença de la Sra. Marta Ferrusola, constatar que la seva actitud no es correspon amb la que seria d'esperar atesa la gravetat de la situació generada, arribant a menystenir els treballs de la comissió amb alguna sortida de to, absolutament impròpia.

[246]

4. S'han constatat moltes ombres en els negocis de la família Pujol i del seu entorn de manera que forces operacions han vingut emparades des de la òrbita de la Administració de la Generalitat, ja sigui directament, ja sigui a través d'empreses i empresaris adjudicataris de concessions i/o obres públiques.

[247]

5. Entre les ombres que planen sobre els negocis dels fills de Jordi Pujol, cal esmentar les accions judicials obertes amb anterioritat a la data de la confessió: per frau fiscal i blanqueig de capitals en els casos de Jordi i Oleguer Pujol Ferrusola, i tràfic d'influències, suborn i falsedat documental en el cas d'Oriol Pujol Ferrusola.

[248]

6. Cal esmentar també, que les relacions d'amistat (molt íntima, en alguns casos) entre el fills de Jordi Pujol i càrrecs del Govern de la Generalitat, tant durant la etapa Pujol, com actualment sota la Presidència d'Artur Mas, poden haver estat aprofitades per generar negocis sota l'empara dels més alts càrrecs del Govern.

[249]

7. Cal reprovar també la pràctica de recórrer a la sectorial del partit del Govern, Convergència Democràtica de Catalunya en aquest cas concret i el denominat cas de les ITV, per tal d'establir contactes amb gestors públics per tal de cercar els seus «consells» professionals.

[250]

8. També s'ha pogut contrastar a través d'alguns testimonis, com les activitats dels fills de Jordi Pujol Soley, no passaven desapercebudes a la Presidència de la Generalitat entre els anys 80 i 90, i fins i tot havien generat preocupació en determinats àmbits.

[251]

9. Tot i les consideracions anteriors, és imprescindible una reprovació a Jordi Pujol i Soley amb motiu d'haver mantingut amagat de les autoritats tributaries corresponents i per tant sense tributar durant 34 anys, uns recursos en entitats bancàries de l'estranger.

[252]

10. De forma paral·lela a la manca d'explicació de l'origen dels diners, objecte de la confessió, s'ha constatat que, el sobreseïment del conegut com a «cas Banca Catalana» dictat pel Tribunal Ple de l'Audiència Territorial de Barcelona en data 26 de novembre de 1986, així com el posterior del Jutjat d'Instrucció núm. 12 de Barcelona, en relació als querrellats no aforats, determinen rebutjar la qualificació delictiva dels actes dels acusats i per tant la absència de criminalitat, però no es rebutja la veracitat dels fets descrits i per tant de l'existència de diverses operacions (buidament patrimonial a través de repartiment de dividendes tot i les pèrdues de la entitat, cancellacions precipitades de dipòsits, alienació d'accions poques hores abans de perdre valor a partir de l'ús d'informació privilegiada, etc...) que haguessin facilitat l'accés a una quantitat de diners que podrien correspondre a l'objecte de la confessió.

[253]

11. Tampoc es pot descartar que el origen dels diners sigui fruit de moviments irregulars de diners d'origen incert i que s'haguessin anat acumulant al llarg del temps. En aquest sentit la manca absoluta de col·laboració de la família, així com la obstrucció permanent a les autoritats judicials per tal d'aportar els moviments bancaris, fa pensar en què hi ha quelcom més a amagar.

3. FRAU I EVASIÓ FISCALS

3.1. ESTADÍSTIQUES

[254]

Presentem en aquest apartat les estadístiques facilitades per les Agències Tributàries Espanyola i Catalana, en relació al frau fiscal detectat.

De l'Agència Estatal d'Administració Tributària:

Ingressos per actuacions de control	2013	2012	2011	2010	2009
Import (milers d'€)	8.187.000	8.821.000	7.515.000	6.885.000	5.377.000

Els esforços de la AEAT de lluita contra el frau han donat els seus fruits amb una clara recuperació de quotes tributàries no declarades que han estat recupe-

rades. Aquest concepte ha passat de vora 5.400 milions l'any 2009 als 8.200 milions l'any 2013.

De l'Agència Tributària Catalana:

Per l'Impost de successions i donacions:

ISD	2013	2012	2011	2010
Objectiu complementàries	4.500	4.500	9.000	8.800
Complementàries realitzades	6.804	8.150	10.727	10.483
Import (milers d'€)	48.767	47.873	68.339	60.599

El primer que es pot observar és la relació directa que hi ha entre el nombre de complementàries realitzades i la recaptació suplementària a la que donen lloc. El segon és que l'evolució no coincideix amb les xifres de l'AEAT doncs baixa en el cas català.

La recaptació d'aquest impost en l'any 2013 va ser de 347,2 milions i de 395,3 el 2012. Per tant, l'ATC va recaptar un 14% d'aquest impost amb declaracions complementàries i un 12,1% l'any 2012.

Per l'Impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats:

ITPAJD	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Objectiu complementàries	25.000	30.000	30.000	28.000	25.000	23.000
Complementàries realitzades	22.596	24.874	29.606	32.500	31.271	26.484
Import (milers d'€)	85.790	97.387	105.816	104.021	105.152	84.703

Respecte al ITPAJD s'observa que la recaptació per les complementàries baixa de forma paulatina mentre que el nombre d'accions és relativament constant. Aparentment es perd aquesta relació. Tot hi així no es pot concloure una falta de relació directa doncs la davallada es podria explicar per la disminució de l'import de les operacions gravades, doncs aquest import

és més depenent de l'activitat i el cicle econòmic al contrari que l'Impost de successions i donacions.

L'import recuperat via complementàries és sensiblement superior al de l'ISD.

Per actes d'inspecció ordinària:

Actes d'inspecció ordinària	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Objectiu complementàries	22.200	28.000	27.000	24.000	20.000	16.000
Complementàries realitzades	30.677	27.097	32.700	29.064	26.473	16.062
Import (milers d'€)	455	377	511	474	435	322

3.3. CONCLUSIONS

[255]

1. Fruit de la distribució de competències entre les diferents administracions, la major responsabilitat de les accions de lluita contra el frau, recauen sobre l'Agència Estatal de l'Administració Tributària.

[256]

2. Tot i no existir un criteri de valoració uniforme del frau fiscal, i a la vista dels estudis i dades existents, es pot concloure que aquest pot situar-se entre el 20% i 25% del PIB. No obstant això, cal ser molt curós, per què aquesta no es dada que es pot objectivar i analitzar-ne la seva evolució any a any, atesa la seva naturalesa oculta.

[257]

3. Les activitats de lluita contra el frau que exerceixen les diferents administracions tributàries, tenen una component molt important de comprovació d'autoliquidacions, i en canvi una component menor de investigació, molt probablement pels resultats incerts que aquesta pot produir. Seria oportú accentuar la component d'investigació fiscal, la qual requeriria de la dotació de majors recursos, tant humans com materials.

[258]

4. Cal tenir present la doble conseqüència del frau fiscal: la menor disponibilitat de recursos per dur a terme polítiques públiques, però també la repercussió sobre la competència deslleial entre empreses i professionals. Per tant els efectes del frau fiscal recauen sobre el conjunt de la societat, i més intensament, sobre les activitats econòmiques que compleixen amb llurs obligacions tributàries.

[259]

5. De la compareixença del President de la Generalitat, Artur Mas, se'n va despendre que tenia coneixement que el seu pare tenia diners sense regularitzar a Liechtenstein mentre ell exercia de conseller de la Generalitat.

[260]

6. Apostar per la transparència i retiment de comptes de les polítiques públiques hauria de permetre millorar la concepció que sobre els serveis públic té la ciutadania, i d'aquesta manera evitar que una valoració negativa de les mateixes incideixi en una desafecció fiscal.

[261]

7. Els acords en el marc de les inspeccions fiscals, solen ser incompresos per la opinió pública, atès que resulta contradictori, que es tanqui una investigació amb un pacte amb el presumpte defraudador, no obstant això, és freqüent en països del nostre entorn desviar determinades controvèrsies fiscals a procediments d'arbitratge o conciliació, de manera que la resolució extrajudicial contribueix a descongestionar els tribunals, i a millorar-ne la agilitat. Així en aquest marc, seria positiu normativitzar la resolució extrajudicial de conflictes fiscals a través d'arbitratges, fins a un determinat valor, sempre que no es pugui demostrar voluntarietat en el frau.

[262]

8. Tot i que polèmics per injustos, els procediments de regularització extraordinària, tenen com a aspecte positiu que apareixen masses tributàries que a partir d'aquell moment tributen amb normalitat i al mateix temps apareix informació que pot ser susceptible d'investigació per determinar orígens il·lícits dels fons regularitzats.

[263]

9. Mesures com ara la limitació d'ús de l'efectiu, actualment establert en 2.500€, són eficaces per tal de que quedi constància documental de pagaments de quantitats importants, de manera que dificulta el blanqueig de diners.

[264]

10. Diferents compareixents han destacat que sovint, la complexitat de les normes fiscals, dificulta una aplicació encertada de la mateixa provocant frau fiscal involuntari, motiu pel qual seria desitjable tendir a la simplificació de la mateixa, amb l'objectiu d'evitar controvèrsies fruit d'interpretacions disperses.

[265]

11. La millora de l'estatus de la figura del testimoni protegit, hauria de poder contribuir a millorar la protecció de les persones que posin en coneixement de la justícia fets que puguin ser constitutius de delictes. En qualsevol cas és necessari diferenciar entre el testimoni, que per sí mateix pot aportar proves del fet delictiu, i el que només pot aportar indicis.

[266]

12. Són importants també, la realització de campanyes de conscienciació pública en relació als que no com-

pleixen, per tal que la comissió d'actes que comportin frau fiscal no gaudeixin de cap mena de reputació social, sigui quina sigui la condició social de qui les exerceix.

[267]

13. És important finalment que quan els casos de frau fiscal arriben a la justícia, es tramitin de la forma més àgil possible, per evitar traslladar a la opinió pública una sensació d'impunitat.

4. PRÀCTIQUES DE CORRUPCIÓ POLÍTICA

4.1. CONCLUSIONS

[268]

1. En el decurs de la Comissió s'han anat descrivint diversos casos, alguns jutjats i sentenciats, d'altres en procés judicial, i d'altres sense actuacions judicials que posen en evidència que al llarg dels anys en que Jordi Pujol va dirigir la Generalitat de Catalunya, i després els seus hereus, les línies entre els interessos privats i l'interès públic han estat en moltes ocasions sobrepassades, resultant difícil creure, que els principals actors que hi han participat, no s'assabentessin de res del que passava al seu entorn.

[269]

2. Dels nombrosos casos de corrupció volem citar expressament i en primer lloc, el cas del Palau de la Música, que si bé es troba pendent de judici, va ser objecte també d'una comissió d'investigació específica d'aquest Parlament, en la que es va posar de manifest que hi havia empreses concessionàries d'obra pública que pagaven comissions del 4% que es repartien entre CDC i els intermediaris. En aquest cas estan perfectament identificats les empreses, les obres, els imports i el destí dels imports. Es tracta del primer cas concret en el que el mite del 3% pren cos i es fa demostrable.

[270]

3. Amb relació al cas Pretòria, que encara no està jutjat s'evidencien presumptes delictes de suborns a canvi de favors urbanístics d'una forma organitzada. Val a dir que els compareixents han negat tota acusació, i tampoc pot ser funció d'aquesta comissió determinar la veracitat o no de les acusacions, per tant ens hem de limitar a constatar que si, la justícia acaba apreciament la comissió dels delictes imputats, serà un cas de corrupció política, vinculada a operacions urbanístiques.

[271]

4. Requereix esment, en un sentit potser contrari al vist en el cas Pretòria un altre cas relacionat amb les operacions de Jordi Pujol Ferrusola, es tracta de la operació de venda d'uns terrenys de la immobiliària Focio a l'Hospitalet que va veure dificultada una requalificació mentre va mantenir la propietat, i tant aviat com

se'n va desprendre es va produir la requalificació generant importants plusvàlues al comprador, l'empresa que va pagar comissió per la transacció a Jordi Pujol Ferrusola. Val a dir, que de retruc, en aquesta operació també va cobrar comissió el sogre de Jordi Pujol Ferrusola per part de la propietat. També cal considerar corrupció política, la no requalificació per motius aliens als merament urbanístics.

[272]

5. En relació al cas Mercuri, i sobre el qual es porten obertes 33 peces separades (les darreres setmanes encara se n'obrien dues de noves) hi ha diferents imputacions, totes elles majoritàriament, vinculades a presumptes casos de corrupció en diverses vessants. Una de les peces ha estat jutjada, i els acusats sentenciat per tràfic d'influències per les accions per col·locar una persona a l'Ajuntament de Montcada i Reixac. També, de confirmar-se judicialment les imputacions estariem davant diversos supòsits de corrupció: tràfic d'influències, i suborn fonamentalment.

[273]

6. Cal situar també en l'àmbit del presumpte tràfic d'influències, la mediació en les deslocalitzacions de Sony, Sharp i Yamaha, que si bé en condicions normals podria considerar-se admissible per l'objecte que persegueix, deixa de ser-ho si es demostrés que són actuacions que van ser facturades de forma presumptament injustificada.

[274]

7. És molt recomanable la extensió de l'aplicació del Codi de bones pràctiques administratives, elaborat per la Sindicatura de Greuges, a les administracions públiques i entitats que en depenen.

[275]

8. Una de les mesures que es poden adoptar per tal d'incrementar el control sobre els organismes públics és reforçar la Sindicatura de Comptes, per tal d'ampliar la seva capacitat i agilitat de fiscalització.

[276]

9. Reforçar l'accés a la funció pública pels principis de igualtat, mèrit i capacitat, hauria de ser el més natural, i alhora serviria per prevenir els treballadors públics de dependències respecte a càrrecs polítics.

[277]

10. Finalment també resultat fonamental, igual que en els casos de frau fiscal que hi hagi una agilització dels processos judicials que evitin que una excessiva prolongació dels tràmits, traslladin a la opinió pública sensació d'impunitat.

[278]

11. Cal destacar que des de 2012, els partits polítics i els sindicats tenen responsabilitat penal, si a conse-

qüència d'una manca de control intern, alguna persona de la organització comet algun delicta.

[279]

12. Com a resultat dels processos judicials seria desitjable que la restauració del dany causat fos una conseqüència ineludible, amb l'objecte de traslladar el missatge de que qui la fa, la paga.

3. CONCLUSIONS A PARTIR DELS TESTIMONIS I ELS DOCUMENTS

3.1. CONCLUSIONS RELACIONADES AMB EL FRAU

[280]

Al llarg de les sessions, hem vist com en el fenomen del frau - en el qual s'engloba des del frau fiscal per evasió d'impostos fins a alguns dels mecanismes presents a la corrupció política- entren en joc tant conductes delictives com entorns propicis, i tot això emmarcat en un sistema imperfecte que permet aquestes conductes i entorns. Entorns, d'altra banda, que seran més propicis en tant que siguin més tolerats per l'apreciació social dels mitjans i de la ciutadania en general.

3.1.1. CONCLUSIONS SOBRE CONDUCTES OBSERVADES

[281]

La principal conducta amb la qual ens trobem en l'infractor és l'ambició per oportunitat i la cobdícia. Dit en altres termes, l'actitud de l'infractor, que quan li sorgeix l'oportunitat de cometre el delicta, no posa per davant de l'enriquiment propi i il·lícit, l'interès social o el seu deure públic. Aquesta conducta és reprovable políticament, èticament i jurídicament i és molt pitjor quan, per comptes de trobar-nos davant d'un infractor ocasional, ens trobem davant d'un infractor sistèmic amb conductes associades a la premeditació i l'organització de negocis estables i duradors que podem considerar autèntics delictes continuats utilitzant la política per desenvolupar-los.

[282]

Aquesta conducta, es veu especialment agreujada quan l'empresari o polític té una idea distorsionada de la realitat o, senzillament, la tergiversa. *És la segona conducta observada en aquesta comissió, quan l'activitat delictiva es fonamenta, es defensa i fins i tot s'arriba a acceptar pel propi infractor excusant-la* en termes tals com «la creació d'ocupació», «el bé públic», «l'estricta legalitat de les seves accions» o fins i tot en perfils extrems que «tots fan el mateix o fins i tot pitjor». Aquesta idea distorsionada de la realitat porta a l'infractor a pensar que el que fa no només no està malament, sinó que amb aquestes premisses mai serà descobert o que, en tot cas, serà tolerat.

[283]

I finalment, la conducta de la negació absoluta, l'enroc total en el cas de ser descobert, negar la màxima

malgrat que tot tipus de proves i indicis assenyalin en la direcció de la seva responsabilitat i culpabilitat, evitant alhora accions que són habituals fora del nostre entorn, com la dimissió immediata dels càrrecs públics i l'abandonament de l'activitat política encara que sigui forçat per la concepció moral de la pròpia conducta.

3.1.2. CONCLUSIONS SOBRE ENTORNS OBSERVATS

[284]

Respecte dels entorns, hem vist com tots els casos (per uns denunciats i per altres defensats) s'han desenvolupat en *entorns propicis a l'activitat delictiva*.

[285]

Recollim a continuació les seves característiques:

- Escàs, o nul, control extern
- Inexistència o ineficàcia total de controls interns
- Entorns en els quals existeixen agents implicats que satisfan necessitats particulars abusant de necessitats generals - serveis públics, contractes, béns socials ...
- Entorns amb una absència total d'informació per als col·laboradors polítics propers - que davant les infraccions passen a tenir un paper de complets desconeguts dels assumptes tractats, malgrat ser competència directa dels mateixos en els períodes encausats -
- Entorns en els quals el control final dels diners ha permès la seva ocultació i fugida de capitals de manera immediata i sense deixar amb prou feines rastre.
- La intangibilitat política i administrativa de l'infractor.
- L'existència d'accions ocultes als procediments per afavorir propostes empresarials.

3.3. CONCLUSIONS AMB CARÀCTER GENERAL EN RELACIÓ ALS CASOS VISTOS A LA COMISSIÓ

3.3.1. SOBRE LA CONFESSIÓ DE L'EXPRESIDENT PUJOL

[286]

La comissió d'investigació no ha pogut confirmar la veracitat de la declaració del president Pujol en relació a la deixa dipositada a Andorra. Constatem que l'única font que dóna versemblança a la confessió sobre l'origen dels diners situats en comptes a Andorra són les declaracions de les persones implicades en aquests fons que s'han limitat a repetir en essència el mateix contingut de la declaració escrita pel senyor Pujol. En cap cas s'ha aportat cap tipus de font documental que les avali, com podria ser la senzilla sol·licitud a la banca andorrana d'aixecament del secret bancari. Constatem que l'actitud de defensa ha estat obstruccionista en relació al coneixement d'aquests comptes. Constatem també que han existit declaracions a la comissió que

abonen la hipòtesi de què es feien altres tipus d'aportacions de diners a Andorra per part de diversos membres de la família.

3.3.2. SOBRE ELS DINERS PROVINENTS DE BANCA CATALANA

[287]

La comissió d'investigació constata l'existència de declaracions de compareixents que sostenen la hipòtesi de què la venda de les accions que la família Pujol tenia a Banca Catalana i el cobrament d'una suposada comissió per afavorir la compra d'aquest banc per part del Banc de Biscaia podrien estar en l'origen dels diners que posteriorment han aparegut en comptes d'Andorra. En no poder fer-ne cap constatació, i per tal d'esvair o confirmar aquesta hipòtesi, la comissió recomana la possibilitat de contrastar les declaracions de renda dels membres de la família Pujol entre els anys 1980 i 1985 i els moviments dels comptes bancaris ubicats a Andorra en aquest mateix període.

3.3.3. SOBRE LES RELACIONS DELS FILLS PUJOL-FERRUSOLA AMB EL MÓN DELS NEGOCIS

[288]

Les investigacions judicials en curs, amb la imputació de diversos fills de la família per diversos casos oberts no permeten a aquesta comissió ni aprofundir ni tenir en consideració la certesa íntegra de les seves declaracions donat el dret a no auto inculpar-se i a no declarar en aquells aspectes que els poguessin perjudicar en la resolució dels casos, dret que han utilitzat de forma continuada. Les declaracions de tots els fills de la família s'han limitat a reiterar informacions conegudes i manifestades en seu judicial i a constatar no haver comès cap illegalitat. En espera, doncs, que s'hagin de demostrar els fets en el judici atenent la presumpció d'innocència, les actuacions apuntades per la fiscalia en els diferents casos oberts tampoc no han estat rebatudes documentalment en aquesta comissió. En qualsevol cas, independentment de la seva legalitat o no, la comissió pot constatar un conjunt d'actuacions que han suposat quantiosos ingressos dineraris en les seves relacions econòmiques amb empreses, en les quals també coincidí l'existència de relacions familiars o d'amistat i la coincidència de l'atorgament de nombrosos contractes amb la Generalitat. Les sospites que aquest entramat de relacions podia haver afavorit el tracte de favor cap a aquestes empreses a canvi de comissions es fonamenta en l'existència no desmentida de facturacions sense contracte escrit per tasques no suficientment demostrades, en l'existència de facturacions per sobre de preu de mercat segons opinió d'alguns compareixents, en l'existència de la participació, l'administració o la propietat de nombroses empreses amb molt poca activitat o sense cap activitat coneguda que podrien ser utilitzades com a empreses pantalla i en l'existència d'evidències en la instrucció

policia de contactes telefònics i de missatges en els que és versemblant deduir aquest tràfic d'influències. En qualsevol cas, per tant, aquesta comissió constata que s'ha utilitzat de forma continuada la influència que dóna ser fills del president de la Generalitat per obtenir rèdits personals, que en algun dels casos imputats són quantiosos i superen amb escreix l'habitual en les relacions de mercat, amb independència que aquestes actuacions puguin haver estat o no conseqüència d'adjudicacions irregulars a canvi de comissions.

3.3.5. SOBRE LES RELACIONS ENTRE LES EMPRESSES I LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

[289]

La comissió d'investigació ha pogut constatar l'existència de nombroses empreses que han obtingut contractes amb la Generalitat o amb altres administracions públiques de forma reiterada, la propietat o la direcció administrativa de les quals té relacions d'amistat o de parentiu amb membres de la família Pujol i que s'han vist envoltades de sospites de tracte de favor en l'obtenció d'aquests contractes o de la seva utilització per al finançament irregular del partit en el govern. Aquestes sospites no són fets puntuals, sinó que venen avalades per un recorregut històric des dels inicis de l'autogovern amb un elevat nombre de casos concrets que han estat tractats per la justícia. Des de la perspectiva d'una recerca qualitativa, hi ha prou elements coneguts per donar versemblança a l'existència d'un entramat de favors creuats que han permès beneficis empresarials, beneficis del partit en el govern i beneficis particulars, utilitzant la talaia pública com a instrument per aconseguir-los.

Des d'aquesta perspectiva té una especial importància per la comissió tot allò relacionat amb el finançament dels partits polítics en general, però especialment el perquè del finançament irregular demostrat per alguns d'ells en particular i, encara més, la reflexió essencial de perquè una empresa o una societat finança un partit. La resposta lògica és que el donatiu generós busca en el partit i, conseqüentment, en els poders públics que són ocupats pel partit, avantatges que, en un altre cas, no haguessin obtingut. Aquesta actitud situa la qüestió de qualsevol donació en els marges del Dret Penal perquè pot conduir a una ruptura de la igualtat en la posició dels usuaris de qualsevol servei públic.

2. RECOMANACIONS I PROPOSTES DE MILLORA

5. RECOMANACIONS I PROPOSTES D'ACTUACIÓ

5.1. EN RELACIÓ A LA PRÒPIA COMISSIÓ

[290]

La comissió d'investigació recomana una revisió del reglament del Parlament en relació a les comissions

d'investigació que els permeti més agilitat, més aprofundiment en els temes i més capacitat d'actuació. En aquest sentit, proposem estudiar canvis en els següents aspectes:

[291]

5.1.1. La limitació en el temps i en el contingut de les respostes de les persones interrogades per tal d'evitar distorsionar l'objectiu de l'interrogatori.

[292]

5.1.2. Una major flexibilitat en els temps de les preguntes dels portaveus dels grups parlamentaris per evitar tallar el fil de la recerca d'un tema concret.

[293]

5.1.3. Més concreció i limitació temàtica dels temes a investigar per evitar la dispersió dels objectius.

[294]

5.1.4. Una disposició escènica on les persones interrogades no ocupin un lloc preeminent al costat de la presidència.

[295]

5.1.5. Un increment i execució de sancions per mentir o ocultar dades de forma voluntària excepció feta de la voluntat expressa de no declarar de les persones que estiguin immerses en processos judicials.

[296]

5.1.6. Una limitació del nombre de compareixences sol·licitades per cada grup que seran d'acceptació obligatòria.

[297]

5.1.7. La incorporació de persones expertes en els treballs de recerca de la comissió.

[298]

5.1.8. Establir fórmules per facilitar l'adopció d'acords i la pluralitat d'opinions més enllà de la simple votació en els dictàmens sobre les conclusions de les comissions.

5.2. AMB RELACIÓ AL CAS PUJOL

[299]

La comissió d'investigació demana del senyor Jordi Pujol i Soley i dels membres de la seva família, senyora, fills i filles, una actitud ètica de col·laboració per a l'esclariment de la veritat que no es limiti només a les declaracions personals que han permès el manteniment dels dubtes, que aportin a la comissió de matèries reservades del Parlament tota la documentació relativa a les seves rendes, patrimoni i participacions en societats des de l'any 1980 i que demanin l'aixecament del secret bancari de qualsevol compte que pogués tenir a l'estranger, per tal de poder contrastar la

veracitat de les afirmacions manifestades a la comissió, que aquesta considera que no reuneixen suficient versemblança per poder ser preses en consideració en la seva totalitat.

5.3. AMB RELACIÓ A LES ACTITUDS COLLECTIVES FRONT A LA CORRUPCIÓ

[300]

La comissió d'investigació considera que la principal mesura per fer front a la corrupció és el canvi de percepció social a l'entorn dels fenòmens que la produeixen i recomana mesures d'exemplaritat dels servidors públics i de les organitzacions polítiques i mesures de promoció de les bones pràctiques ciutadanes que facilitin un canvi d'actitud front a la tolerància d'aquest fenomen. La comissió reconeix que la regulació, el control, les auditories, poden ser mecanismes eficients, i que són necessaris i imprescindibles, però que la corrupció circula per altres mecanismes allunyats del la capacitat administrativa i considera que és necessari un control social, mediàtic i moral sobre ella. En aquest sentit, proposem actuacions en les següents línies:

[301]

5.3.2. El reconeixement explícit de totes les institucions públiques de Catalunya de la voluntat de lluitar contra la corrupció i de denunciar públicament i penalment, si s'escau, qualsevol persona o entitat que pretengui actuar com a corruptor.

[302]

5.3.3. El reconeixement públic per part de les organitzacions polítiques de Catalunya de l'herència rebuda durant els anys d'autogovern amb relació als casos de corrupció coneguts i el compromís de retirar de la vida política pública aquelles persones que hi han tingut relació, independentment de la seva participació, o el cessament immediat dels càrrecs, en cas que n'ostentin, com a mostra de la voluntat de fer net i per restablir la confiança necessària de la ciutadania en l'administració i en la política.

[303]

5.3.4. El compromís del Parlament de Catalunya de promoure o impulsar, en el marc de les competències de les diferents administracions públiques, els elements necessaris per a generar una cultura de rebuig de la corrupció en tots els nivells de la nostra societat.

[304]

5.3.5. L'elaboració d'un codi ètic específic sobre el tractament informatiu del fenomen de la corrupció entre els mitjans de comunicació que permeti evitar la generalització de la concepció de normalitat en actuacions que són èticament reprovables i esvair la percepció d'impunitat sobre els casos que apareguin.

[305]

5.3.7. Promoure una cultura tributària que posi en relleu el valor social dels impostos com a principal instrument de l'Estat per redistribuir la riquesa i per sostenir el benestar social de la ciutadania –educació, salut, habitatge, serveis socials i prestacions econòmiques–, fent especial incís en el context actual d'increment de la pobresa i les desigualtats, en què la redistribució pren especial rellevància.

5.4. AMB RELACIÓ AL PAPER DEL SISTEMA JUDICIAL

[306]

La comissió d'investigació recomana proposar als organismes judicials corresponents la revisió o la incorporació de mecanismes que considera imprescindibles per millorar la lluita contra la corrupció. En aquest sentit, proposa les següents actuacions:

[307]

5.4.1. Promoure una llei de protecció jurídica de tots aquells ciutadans, en especial dels funcionaris, que denunciïn possibles casos de corrupció, en atenció a la regulació que exigeix l'article 33 de la Convenció de l'ONU contra la corrupció.

[308]

5.4.2. Incrementar els recursos i els mitjans específics i tècnics necessaris quan es tracti d'investigar delictes complexos per evitar els endarreriments en la seva resolució.

[309]

5.4.3. Atenent el principi de «compensació del dany causat», iniciar una revisió dels mecanismes del sistema judicial que permeten un interval de temps massa llarg entre els tres moments a tenir en compte –comissió del delictes, denúncia pública i sentència–, que afegeixen una dificultat extrema al seu seguiment en l'elaboració i recopilació de proves i que poden desembocar en sentències insuficients. Així mateix, cal estudiar els mecanismes per donar més celeritat en l'accés a la justícia, especialment en els casos de corrupció.

[310]

5.4.5. Instar la modificació de la legislació existent amb la finalitat que els delictes econòmics relacionats amb la corrupció no tinguin data de prescripció.

5.5. AMB RELACIÓ AL BON GOVERN I LA TRANSPARÈNCIA ADMINISTRATIVA.

[311]

La comissió d'investigació recomana una revisió dels instruments existents per a l'eficàcia de la transparència en les actuacions de les institucions públiques i les seves relacions, i la incorporació de noves mesures

que permetin millorar-los i transmetre confiança a la ciutadania. En aquest sentit, la comissió proposa, entre d'altres, les següents mesures:

[312]

5.5.1. Estudiar la incorporació a la llei de transparència o en reglaments específics de les conclusions i recomanacions de l'informe elaborat pel grup de treball sobre bon govern i transparència administrativa creat pel Govern de la Generalitat el 21 de desembre de 2004.

[313]

5.5.2. Estudiar la incorporació a la futura llei de la funció pública dels mecanismes legals que poden permetre un lideratge de l'administració en la promoció dels valors de democràcia, participació i transparència en tots els actes administratius.

[314]

5.5.3. Per garantir el que recomana el Codi europeu respecte al dret d'accés a la informació, impulsar des del portal de la transparència els mecanismes per a la promoció, la pedagogia i l'educació sobre els drets d'accés de la ciutadania a la informació sobre l'activitat pública.

[315]

5.5.4. Establir els mecanismes i el calendari per poder incorporar a temps real la informació completa de tota l'activitat pública que es realitza al país, sense cap exclusió, de manera que les úniques excepcions fossin situacions concretes i definides d'acord amb criteris del Codi europeu per a aquest dret.

[316]

5.5.6. Reforçar la coordinació entre l'Agència Tributària de l'Estat i les administracions autonòmiques competents.

[317]

5.5.7. Per assegurar la deguda transparència entre poder polític i mitjans de comunicació, tots els diners públics que vagin a parar a aquests mitjans han de publicar-se de forma entenedora i desglossada, més enllà de l'actual publicació de subvencions, que no inclou ni el repartiment de la publicitat institucional ni les subscripcions.

5.6. AMB RELACIÓ A LA CONTRACTACIÓ ADMINISTRATIVA

[318]

La comissió d'investigació recomana ampliar i millorar tots els protocols i mesures existents sobre les relacions contractuals de les administracions públiques, per garantir la separació clara entre els interessos econòmics, empresarials o societaris de tipus particular i aquells interessos col·lectius que han de presidir qual-

sevol decisió de l'administració pública. En aquest sentit, la comissió proposa, entre d'altres, les següents mesures:

[319]

5.6.1. Elaborar un informe sobre l'estat dels mecanismes existents, amb mesures correctores, si s'escau, per exercir el paper de control i correcció de les administracions públiques sobre l'activitat econòmica, com a mínim en els següents temes: tributació i endeutament, activitats creditícies, regulació urbanística, expropiacions, privatitzacions, inversions directes en obres públiques, concessions d'obres i concessions de serveis públics.

[320]

5.6.2. Elaborar un informe sobre el compliment dels mecanismes previstos a la Llei 3/2007, del 4 de juliol, d'obra pública, per assegurar que el model de contractació d'obra pública garanteix la lliure concurrència i l'eficient utilització dels fons públics.

[321]

5.6.3. Elaborar un informe sobre l'estat dels mecanismes existents, amb mesures correctores, si s'escau, per garantir plenament la transparència de la contractació administrativa com a mitjà per aconseguir l'objectivitat a l'activitat administrativa i el respecte als principis d'igualtat, no-discriminació i lliure concurrència.

[322]

5.6.4. Reforma de la Llei de contractes del sector públic per limitar les revisions dels preus de la contractació, evitar les divisions injustificades dels contractes i incorporar les garanties i reformes establertes per la Unió Europea.

[323]

5.6.5. Publicació a temps real de totes les adjudicacions de contractes públics, amb les circumstàncies, motivacions i memòria econòmica. Qualsevol modificació/desviació respecte al pressupost inicial haurà de ser també publicada, amb els motius de la desviació, acceptació i nou estudi econòmic, així com les persones responsables de la adjudicació.

[324]

5.6.6. Establir protocols amb sistemes de control sobre les subvencions, sobre el significat de la publicitat de les institucions, sobre els processos de selecció, sobre les llicències, sobre criteris objectius en la presa de decisions, sobre els indicadors de qualitat de serveis, sobre les incompatibilitats, sobre fugida a resolucions estandarditzades, sobre el raonament en tot diàleg amb els administrats, sobre la diligència en les resolucions, sobre els terminis, sobre els fonaments de fets jurídics, sobre l'actuació dels òrgans jurisdiccionals en els casos precisos, sobre la falsa concepció de discre-

cionalitat que porta a abús i sobre els criteris d'interpretació en adjudicacions, amb la seva transparència i la seva publicitat.

5.7. AMB RELACIÓ A LA PREVENCIÓ DEL CONFLICTE D'INTERESSOS

[325]

La comissió recomana revisar i millorar la normativa existent per prevenir els conflictes d'interessos dels servidors públics, i així permetre actuacions objectives, imparcials i adreçades al bé comú, en absència de conflicte amb els interessos particulars. La comissió proposa, entre d'altres, les següents actuacions:

[326]

5.7.1. Revisar les disposicions reglamentàries per al desplegament de la Llei 13/2005, del 27 de desembre, de règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs al servei de la Generalitat, per tal de fer aquelles modificacions que garanteixin que la seva actuació serà imparcial i objectiva amb una dedicació absoluta a les funcions que tenen encarregades, sense veure's mediatitzada per altres activitats o interessos diferents dels interessos generals dels ciutadans.

[327]

5.7.2. Revisar el Reglament del Parlament de Catalunya per tal de determinar de manera expressa i formal les causes d'incompatibilitat per ser diputat o diputada de manera que puguin desenvolupar la seva funció amb total lleialtat a l'interès públic i sense interferència d'altres interessos.

5.8. AMB RELACIÓ AL FINANÇAMENT DELS PARTITS POLÍTICS

[328]

La comissió d'investigació recomana la revisió dels mecanismes de finançament dels partits polítics per assegurar que amb aquest finançament es garanteix la importància que l'Estat mateix els reconeix com a base essencial per a l'actuació del pluralisme polític i al mateix temps s'evita la vulneració del principi d'igualtat com un dels principis inspiradors de l'ordenament jurídic. En aquest sentit, recomanem, entre d'altres, aquestes propostes:

[329]

5.8.1. Estudiar els mecanismes per a millorar l'eficàcia del Tribunal de Comptes i la Sindicatura de Comptes per evitar demores en les auditories dels comptes dels partits polítics. En aquest sentit, el tribunal ha de ser cent per cent independent i dotat de recursos, tant humans com materials, de manera que pugui publicar a Internet l'informe d'aquestes auditories anuals en un termini màxim d'un any des del tancament comptable. Així mateix, cal aconseguir les modificacions necessàries per tal que els seus consellers siguin designats

basant-se en criteris tècnics, de mèrits i de capacitat i evitar la politització de l'organisme.

[330]

5.8.2. Publicació del préstecs als partits polítics i prohibició de la condonació d'aquests préstecs en condicions diferents de les que s'apliquen a la resta d'entitats. Així doncs, totes les formacions polítiques haurien de publicar una llista dels préstecs que tenen concedits – condicions i quantitats –, així com les entitats que els hi han concedit.

[331]

5.8.3. Estudiar la regulació de les donacions als partits polítics. Prohibició expressa, tant als partits polítics com a les fundacions que hi estan associades, que rebin donacions procedents de persones físiques o jurídiques que d'alguna forma hagin rebut o hagin de rebre subvencions públiques o que estiguin regulades o necessitin llicències de l'Administració. Tots els partits polítics i les seves fundacions associades estaran obligats a publicar la llista de totes les donacions.

[332]

5.8.4. Estudiar la suficiència de la regulació del delictes de finançament illegal dels partits i la seva no-prescripció, així com la dels delictes de corrupció en càrrec públic. Qualsevol condemna per delictes relacionats amb la corrupció ha de comportar la inhabilitació per a ocupar un càrrec públic.

5.9. AMB RELACIÓ AL RETIMENT DE COMPTES I L'ASSUMPCIÓ DE RESPONSABILITATS.

[333]

La comissió d'investigació recomana la revisió i enfortiment dels òrgans públics de control de comptes per millorar i assegurar la seva eficàcia en la detecció i la prevenció de qualsevol cas de corrupció. Recomana, entre d'altres, les següents propostes:

[334]

5.9.1. Enfortir els mecanismes dels òrgans de control de comptes. Incrementar els recursos materials i humans de la Sindicatura de Comptes, de l'Oficina Antifrau i dels organismes de control de comptes, en general, per assegurar que emeten amb més eficàcia els dictàmens corresponents de control dels comptes públics i les relacions de les administracions. Incrementar la freqüència del control parlamentari de la seva activitat.

[335]

5.9.2. Garantir la independència d'aquests organismes de control per evitar el sotmetiment d'aquests òrgans a interessos partidistes. Regular en aquest sentit com es nomenen els seus membres, quines són les majories per a nomenar-los, com se'ls dota i, finalment, poder valorar la independència en la seva actuació.

5.10. AMB RELACIÓ A LA LLUITA CONTRA EL FRAU FISCAL.

[336]

La comissió d'investigació recomana millorar les mesures de lluita contra el frau fiscal i eliminar mecanismes d'elusió fiscal per tal de minimitzar un dels principals instruments utilitzats per les actuacions de corrupció. En aquest sentit, proposa adoptar, entre d'altres, les següents mesures:

[337]

5.10.1. Revisar els paràmetres de lluita contra el frau que tenen els organismes tributaris per situar-los a un nivell similar al del frau estimat, donat que ara aquestes estimacions són molt inferiors al volum de frau fiscal.

[338]

5.10.2. Per facilitar una valoració de l'evolució de la lluita contra el frau, elaborar i presentar al Parlament informes periòdics amb les dades oficials sobre l'impacte del frau fiscal a Catalunya.

[339]

5.10.3 Limitar els llocs de lliure designació a l'Agència Tributària per evitar qualsevol sospita de partidisme en les seves actuacions.

[340]

5.10.4. Dotar de més recursos les agències tributàries pròpies.

[341]

5.10.5. Instar la revisió dels mecanismes d'elusió fiscal presents a l'Estat espanyol, limitant o eliminant la normativa de figures per gestionar grans patrimonis o poder operar a l'estranger pagant gairebé gens d'impostos, com les SICAV (societats d'inversió de capital variable) o les ETVE (entitats de tinença de valors estrangers), o que permeten la deslocalització de rendes com els convenis de doble imposició.

[342]

5.10.6. Instar l'enduriment del Codi penal per a tots aquells delictes que tinguin a veure amb el frau fiscal i l'elusió fiscal (eliminació de les absolutòries, creació de nous delictes...).

[343]

5.10.7. Instar la regulació de l'increment del flux d'informació financera i fiscal entre països, limitant o eliminant els efectes del secret bancari que impossibilita el coneixement del patrimoni, rendes o qualsevol moviment del possible defraudador.

SOBRE EL FUNCIONAMENT DE LA CIFEF I DE LES COMISSIONS D'INVESTIGACIÓ

[344]

Potser la mecànica de les comissions d'investigació hauria de canviar-se, en el sentit que els grups polítics haurien de posar-se d'acord sobre els temes principals a tractar en cada sessió de la comissió, i traslladar-los per endavant al compareixent per evitar diversos episodis com els esdevinguts en la CIFEF, quan molts compareixents argüïen que «jo no he estat citat per parlar d'aquests temes».

SOBRE EL «CAS PUJOL»

[345]

L'expresident Pujol mereix una reprovació especial per un motiu evident. No ha aclarit per què el juliol de 2014 va parlar de la fortuna a l'estranger no declarada, l'origen de la qual se situava en la deixa del seu pare, i no ho va fer una vegada va deixar de ser president de la Generalitat. Per quin ho va fer el 2014 i no el 2003? I a això s'afegeix el fet de no declarar un immoble heretat a Premià de Mar fins al 1985, quan havia prescrit l'impost de successions. És inadmissible que no es liquidés a Jordi Pujol, màxim responsable polític de la Generalitat, administració a qui correspon la gestió de l'impost de successions, aquest impost i es deixés prescriure.

SOBRE ELS CASOS DE FRAU I EVASIÓ FISCAL

[346]

S'ha demostrat de manera fefaent que han existit a Espanya casos de frau i evasió fiscal, casos greus d'enriquiment il·lícit. No obstant això, la CIFEF no ha pogut desxifrar un interrogant: aquest tipus de conductes o d'enriquiment injustificat i notori provoca automàticament la intervenció de l'Agència Tributària i dels organismes autonòmics de control tributari, o no?

SOBRE ELS CASOS D'ADJUDICACIÓ D'OBRA PÚBLICA I EL COBRAMENT DE COMISSIONS IL·LEGALS

[347]

Haurien d'establir-se a aquest efecte mecanismes de control, per poder detectar aquestes pràctiques en la comptabilitat de les empreses que les paguen i en els organismes que les cobren. Ja que aquestes comissions sembla que s'escapen al control comptable, haurien d'aplicar-se totes les mesures de transparència comptable i administrativa necessàries per a evitar que aquests pagaments es camuflin.

SOBRE ELS ORGANISMES EXTERNS DE CONTROL

[348]

Ha quedat patent la necessitat d'enfortir, tant normativament com amb relació als recursos dispo-

nibles, la Sindicatura de Comptes i l'Oficina Anti-frau. Aquests organismes han d'actuar, per exemple, de manera constant contra qualsevol administració presumptament involucrada en casos de corrupció o demanar explicacions als dirigents de totes les empreses públiques catalanes sobre si hi ha empresaris afectats pel cobrament de comissions en les obres públiques.

SOBRE EL FINANÇAMENT IL·LEGAL DELS PARTITS POLÍTICS

[349]

El cas paradigmàtic de finançament il·legal dels partits polítics, i que afecta directament Convergència i Unió, és el 'cas Palau de la Música', que demostra que el Palau era una «rentadora» d'ingressos procedents de pagaments de constructores a diverses personalitats de CiU a canvi de diverses concessions. És notori que en la documentació del sumari apareix explícitament el nom del llavors secretari de Finances de CiU, en què constava el famós «4%» i el pagament de comissions a través de Fèlix Millet. Havia i hi ha indicis claríssims que CiU es va finançar a través de comissions il·legals en el famós cas Palau i de constructores en aquestes obres públiques, i l'embargament de diverses seus d'aquest partit polític així ho demostra.

SOBRE EL CAS DE LES INSPECCIONS TÈCNIQUES DE VEHICLES

[350]

1. Un cas important de corrupció política ha estat el 'cas ITV', en què Oriol Pujol, a través dels seus diferents càrrecs institucionals en el Govern de la Generalitat, està imputat per suborn de més de mig milió d'euros per realitzar negocis il·lícits amb alguns empresaris en el sistema de concessió de les estacions d'ITV, que s'han beneficiat d'aquest tracte de favor. Així, el sumari d'aquest cas subratlla que Oriol Pujol ajudava a deslocalitzar empreses que s'havien instal·lat a Catalunya obtenint subvencions públiques, i després assessorava i posava en contacte amb els consellers corresponents d'Indústria per poder obtenir deslocalitzacions i cobrava per assessorar per aquestes deslocalitzacions.

[351]

2. Així, el 'cas ITV' posa de manifest que també hi ha hagut casos d'intentar influir per mitjà del legislatiu per a benefici propi, a través d'empresaris afins al poder polític. En aquest cas parlem de contactes establerts amb un diputat, Oriol Pujol, a través d'un empresari, Sergi Alsina, per controlar el mercat de les ITV a Catalunya, justament una cosa que va en la línia contrària a la tendència de la Unió Europea, que promou la liberalització per a impedir que hi hagi monopolis que copin el mercat.

MESURES PER A CANVIAR EL SISTEMA DE FINANÇAMENT DELS PARTITS

[352]

1. Extensió de la prohibició de donacions a partits polítics realitzades per part de presidents, consellers delegats o altres directius amb responsabilitat directa en la gestió de contractes amb l'administració, o d'aquests mateixos càrrecs en empreses subordinades o controlades.

[353]

2. Reducció a 50.000€ del límit de donacions de persones físiques a partits polítics.

[354]

3. Prohibició de les condonacions dels crèdits bancaris a partits polítics.

[355]

4. Publicació en el web dels partits polítics de:

- Els Comptes anuals dels partits
- Dates en les quals els partits han remès els seus comptes al Tribunal de Comptes.
- Últim informe de fiscalització dels comptes emès pel Tribunal de Comptes.
- Pressupostos anuals (dos últims exercicis) amb la corresponent liquidació pressupostària.
- Dades bàsics sobre les fundacions del partit.
- El desglossament (orgànic i geogràfic) de les despeses i ingressos, així com dels béns patrimonials.
- Les despeses i ingressos electorals.
- Les donacions superiors a 25.000€ amb identificació dels donants.
- La descripció del procediment de control i/o auditoria interna del Partit.

5. RECOMANACIONS, PROPOSTES I ALTERNATIVES

5.1. MESURES DE CARÀCTER POLÍTIC I ARQUITECTURA INSTITUCIONAL

5.1.1. RELATIVES AL TRASPÀS DE COMPETÈNCIES

[356]

a) Instar al govern de l'Estat al traspàs de competències en matèria de regulació i estructura de l'administració de justícia.

[357]

b) Instar al govern de l'Estat al traspàs de totes les competències en matèria fiscal i de regulació de l'Administració tributària.

[358]

c) Instar al govern de l'Estat al traspàs de competències legislatives en matèria penal, civil i administrativa.

5.1.2. RELATIVES AL FINANÇAMENT DELS PARTITS POLÍTICS

[359]

a) Instar a la creació d'un sistema de finançament públic suficient lligat a les obligacions de transparència que han de complir els partits sobre els seus comptes i els de les seves fundacions. Així construir un sistema progressiu per incentivar la transparència i penalitzar l'opacitat de manera que els criteris per establir la subvenció electoral vingui determinada per una combinació entre vots rebuts i obligacions de transparència complertes.

[360]

j) Definir quins criteris determinen que una fundació o associació estan vinculades a un partit i crear un registre de fundacions i associacions vinculades. Per establir el lligam entre associacions i fundacions i partits serà preceptiva la inscripció al Registre de Partits.

5.1.3 MESURES IMPRESCINDIBLES SOBRE TRANSPARÈNCIA

[361]

d) Comunicació i publicitat obligatòria dels préstecs atorgats als partits i les seves fundacions a la Sindicatura de Comptes. Els partits en primera instància i les entitats financeres de manera subsidiària estan obligades a publicar els préstecs atorgats als partits o a les seves fundacions.

[362]

f) Obligatorietat de fer pública la situació de fallida econòmica que, si escau puguin tenir alguns partits.

[363]

i) Més enllà del que estableix la llei pel que fa als alts càrrecs, prohibir que els membres de governs puguin participar en empreses privades en el grau que sigui i amb independència del tipus d'òrgan de la corporació.

[364]

o) Creació d'un Registre al portal web transparència sobre els lobbys que operen a Catalunya. Totes les persones organitzacions i empreses inscrites en el Registre de Transparència han d'informar sobre:

[365]

p) Les seves fonts de finançament, especialment pel que fa a subvencions o fons públics rebuts, aportant aquesta informació de manera puntual i actualitzada.

[366]

q) Detall de la seu personal contractat i dels càrrecs públics i institucionals exercits amb anterioritat per aquestes persones.

[367]

r) Detall de les propostes legislatives sobre les que estan treballant altres espais on participin d'alguna manera.

[368]

s) En el cas de consultores i despatxos d'advocats: eliminar excepcions basades en confidencialitat lletrat-client i declaració d'aquells clients els despeses destinades a exercir lobby superin els 10.000 € anuals.

[369]

t) Registre de les reunions (motiu, documentació lliurada, data) de tots les persones llobbistes amb diputades i diputats.

5.1.4. MESURES DE CARÀCTER JURÍDICO-LEGAL

5.1.4.1 *Mesures relatives al procediment penal i a l'aforament*

[370]

a) Reforma de la LECrim, apostant per procediment penals àgils, potenciant l'oralitat, reduint la instrucció –que ha de deixar de ser un fi en si mateixa, situant el pes del procés penal en el judici oral i posant fi a sumaris interminables. S'ha d'acabar amb la reiteració del binomi diligència sumarial-pràctica de prova en el judici oral.

[371]

b) Regulació clara, actualitzada, exhaustiva i ordenada de totes i cadascuna de les diligències d'investigació i els seus requisits amb les aportacions de la jurisprudència. La seva regulació és avui antiquada, deficient o confusa, de vegades fins i tot inexistent. Això proporcionaria seguretat jurídica als jutges d'instrucció i evitaria dubtes, recursos i nullitats. Especialment cal regular adequadament les intervencions telefòniques, la diligència d'entrada i registre i, amb urgència, les escoltes de converses orals. En el primer cas la regulació és molt deficient i no ha variat pràcticament des de 1988; en el segon, confusa, prolixa i poc pràctica; en el tercer és inexistent, i això que es tracta de diligències fonamentals per a la investigació dels delictes.

[372]

c) Agilització dels tràmits externs que demoren les causes. S'ha de tenir present que una bona part del temps de durada de les causes es produeix per causes exògenes, ja que es consumeix a l'espera de la recepció d'informes pericials, de documentació remesa per altres entitats i de contestació a oficis sol·licitats pel jut-

jat, i en la preparació, traducció i remissió de comissions rogatòries.

[373]

d) Supressió del privilegi que es reconeix en la LE-Crim a certes autoritats d'efectuar declaracions per escrit sense comparèixer davant del jutge, el que fa perdre tota espontaneïtat a aquests declaracions.

[374]

e) Introducció del principi d'oportunitat que permeti al fiscal valorar si és convenient o no iniciar el processos penal en cas de petites infraccions per descarregar els jutjats d'afers d'escassa entitat i amb caràcter reglat.

[375]

f) Renúncia a l'aforament dels diputats, President i membres del govern de manera que només quedi restringit a fets relacionats amb les actuacions en òrgans de representació política i no a delictes relacionats amb l'activitat pública o privada.

[376]

g) S'ha d'evitar que els aforaments entorpeixin les diligències d'instrucció facilitant l'ocultació o destrucció de proves, més quan l'institut no és cap garantia sinó un mer privilegi processal avui mancada de justificació. Els aforaments obliguen al jutge d'instrucció a circumvallar a la persona aforada i li impedeixen adoptar mesures limitatives de drets respecte al mateix (entrades i registres, intervencions telefòniques, etc.), la qual cosa dificulta notablement les investigacions.

[377]

i) Supressió del requisit del suplicatori a les Cambres parlamentàries, o privilegis processals similars, que dificulten la instrucció de les causes contra aforats especialment en l'inici de la fase d'investigació i en cas de secret sumarial.

[378]

j) Clarificació de la competència en cas de causes que afecten múltiples imputats, aforats i no aforats, en diversos tribunals (TSJ, AN o TS).

[379]

k) Impossibilitat de canvi de jutge instructor o tribunal en cas que la persona imputada o acusada deixi d'estar aforada i viceversa. Perpetuació de la jurisdicció o mesura d'efectes equivalents.

5.1.4.2. *Mesures de caràcter penal*

[380]

e) Qualsevol condemna per delictes associats a la corrupció ha de portar aparellada la inhabilitació efectiva per a l'exercici de càrrecs públics.

[381]

f) Introducció del delictes d'enriquiment il·lícit o injustificat de càrrecs públics durant el seu mandat.

[382]

j) Despenalització de les petites infraccions penals (en particular les faltes) que suposen un desproporcionat i de vegades innecessari esforç per a la Administració de Justícia i que resten atenció i esforços en causes de major entitat.

5.1.4.4. *Mesures sobre contractació administrativa*

[383]

Encarregar a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa els treballs de seguiment i execució dels diferents contractes de quantia superior a 60.000 euros que durà a terme assistida pel responsable del contracte de l'ens administratiu beneficiari dels serveis, subministraments o obres.

5.1.4.5. *Mesures generals per garantir la independència de poders i dificultar la impunitat*

[384]

d) Despolititzar les institucions, des de fiscalia, passant pels òrgans d'avaluació dels comptes dels partits polítics, fins els membres del Tribunal Constitucional per garantir que operin controlin i fiscalitzin les formacions polítiques i els polítics i impedir que eludeixin l'obligació de rendir comptes a la societat i operin des de l'opacitat. La despolitització es durà a terme a través d'un sistema d'elecció professional i no partidista dels membres dels diferents òrgans encarregats de desenvolupar tasques d'avaluació.

[385]

e) Despolititzar la fiscalia i garantir que els diversos agents que lluiten contra la corrupció no se'ls pugui cessar de forma injustificada i aleatòria.

[386]

f) Revocar els contractes i nomenaments dels càrrecs de confiança de l'administració sufragats amb diners públics.

[387]

h) Deixar sense efecte la mesura de gràcia de l'indult pels delictes de corrupció política. Desenvolupament legislatiu del concepte constitucional del dret de gràcia, i modificació de la Llei de 1870, fent inelegible per l'indult a funcionaris i càrrecs públics per delictes comesos en l'exercici del seu càrrec i en ocasió del mateix.

5.4.1.5. *Mesures de lluita contra el frau i l'evasió fiscal:*

5.1.5. MESURES DE CARÀCTER PEDAGÒGIC I SOCIAL

[388]

a) Introduir continguts d'ètica i integritat al currículum de secundària, utilitzant els centres educatius com a difusors de la cultura de la integritat.

[389]

b) Introduir continguts d'ètica, integritat i lluita contra la corrupció en diferents disciplines i formats de la formació universitària.

[390]

c) Fomentar i protegir les xarxes i organitzacions ciutadanes perquè operen com a òrgans fiscalitzadors de les institucions públiques i, alhora, preserven el teixit comunitari imprescindible per dificultar les pràctiques mafioses en els barris, atès que com recorda Charles Taylor «sense teixit associatiu, el poder polític tendeix a la tirania».

[391]

d) Des d'aquesta perspectiva fem nostre i incorporem les principals demandes que la Plataforma per una Fiscalitat Justa va adreçar a la Comissió.

[392]

i. Necessitat d'un informe oficial sobre el impacte del frau fiscal: no pot ser que el nostre país no compti amb un informe oficial amb indicadors d'avaluació del frau fiscal i del seu impacte a la nostra economia. Sabem que no serien xifres exactes, que parlem d'estimacions i aproximacions estadístiques. Però si no hi ha voluntat política per elaborar un bon diagnòstic menys n'hi haurà per combatre el frau.

[393]

ii. Espais lliures de paradisos fiscals: cal el compromís de totes les administracions Ajuntaments, Diputacions, Governos autonòmics i Govern central, de no establir contractes públics ni acceptar a concursos empreses que tinguin filials a paradisos fiscals. O en el seu defecte, fer-ne una discriminació negativa donat la desavantatge competitiva amb la que incorren aquest tipus d'empreses al tenir una factura fiscal molt més baixa que altres que no realitzen aquest tipus de pràctiques. Les maneres són múltiples. Ja hi ha propostes en aquest sentit en marxa com la del nou govern de la ciutat de Palma de Mallorca on ho han establert al segon punt del seu codi ètic.

[394]

iii. Dotar de recursos les agències tributàries pròpies: l'Agència Tributària fa aproximadament 100.000 actuacions a l'any i recapta 10.000 milions amb aquestes actuacions. La ONFI (Oficina de Fiscalitat Inter-

nacional de l'Agència) va fer 200 actuacions en grans corporacions que van permetre aflorar 1.300 milions d'euros més de base imposable d'aquestes empreses. Si el tipus d'aquestes empreses és del 28% això significa que les 200 actuacions de la ONFI, que signifiquen el 0,2% del total, recaptin el 4%! Cal dedicar als cossos fiscals a perseguir les grans multinacionals i no només el petit defraudador.

[395]

iv. Endurir els codis penals: necessitem exemplaritat pública per a fer entendre que el sistema fiscal és central en el nostre estat de dret. Això implica endurir els codis penals, eliminar les excuses absolutòries o la creació de nous delictes consistents en l'oferiment al mercat de serveis idonis per a la defraudació tributària.

5.1.6. MESURES DE CARÀCTER POLICIAL

5.1.7. MESURES DE DEPURACIÓ DE RESPONSABILITATS POLÍTIQUES I SI S'ESCAU PENALS

[396]

a) La comissió insta al Parlament a seguir els tràmits pertinents previstos, a informar directament a Fiscalia i a presentar denúncia per desobediència als compareixents que, legalment obligats, van declinar comparèixer davant la Comissió. En compliment de la legalitat

vigent, el Parlament ha d'emparar i protegir allò previst en l'article 502 del Codi Penal («no atendre la petició d'una comissió d'investigació de les Corts o d'un parlament autonòmic equival a incórrer en un delict de desobediència») i en l'article 59.3 del reglament del Parlament de Catalunya («si la persona convocada desatén, voluntàriament, el requeriment de comparèixer davant d'una comissió d'investigació, la Mesa del Parlament n'ha de donar compte al Ministeri Fiscal, als efectes de substanciar la responsabilitat penal que hi pugui correspondre»).

[397]

b) La comissió insta al Parlament a traslladar a la fiscalia les compareixences de la comissió a fi que determini si determinats compareixents han incorregut en fals testimoni, en especial en tot allò relatiu al Cas Camarga, on es fa evident que algun dels testimonis va mentir, atesa la contradicció evident. Així l'article 502.3 del CP estableix que «el que convocat davant una comissió parlamentària d'investigació faltés a la veritat en el seu testimoni, serà castigat a pena de presó de sis mesos a un any o multa de sis a dotze mesos». També és considerat fals testimoni l'afirmació falsa de no saber res dels fets, segons doctrina judicial. Palau del Parlament, 17 de juliol de 2015

El lletrat-secretari de la Comissió, Francesc Pau i Vall;
el president de la Comissió, David Fernández i Ramos